XI. évfolyam. Budapest. 236. szám. Vasárnap, 1877. szeptember 16.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó-hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

Ozman győzelmei.

Mig Kassán fejedelmi barátság a czár egészségére üritett poharat: a minden oroszok ura azalatt vérben fürdött, katonáinak piros vérében. Méltó ünnep a kegyetlen Iványok unokáihoz. Tizezer embert áldozni fel, hogy kéjjel ülhesse meg a zsarnok nevének ünnepét, borzalmas egy jelenet. Vér a poharában, vér az asztalán, vér a palástján, vér a kezén, mindenütt vér, a mészárszékre hurczolt rabszolgák vére. Ez II. Sándor czár keresztvize.

Ozman pasa hatalmasan gratulálta meg a szörnyetegek ivadékát. Nem izente ugyan meg Kassára: „Ich gratulire, die Russen sind fernichtet.“ Nem szavakkal, tettel gratulálta meg II. Sándor czár ő felségét, a ki alvilági szenvedélylyel holtetemek pyramisa mellett kivánta megülni nevenapját. És Ozman pasa gratulatiója fölér öt toasttal. Ez az oroszlán válasza volt a kárörvendő dögészkeselyü károgására. Megérdemlik a hősök, hogy egy rokonszenvező ország az öröm őszinte érzelmével gratulálja meg őket a czár nevenapján véghez vitt nagyszerü fegyvertényért.

A világnak van oka megbámulni Törökország önvédelmi harczát. Mióta embert hord hátán e föld; s mióta zsarnokok vérorgiákkal ülik meg vad szeszélyök ünnepeit; mióta embert ember ellen visznek uralkodásuk önző czéljaiért harczba: kevés nép küzdelméről tárul fel elénk oly magasztos kép, mint a törökök most folyó függetlenségi harczában. A klassikusok által megénekelt óriások és herosok megelevenülnek a plevnai csatasikon, s a természet legszentebb joga a létjog nevében rémitő vérfürdőbe fojtják az éjszaki coloss hóditó gógjét.

Lélekemelő látvány! A szabadság és függetlenség ereje csodákat mivel a török hadsereg karjaival. Hős volt a török a hóditó hadjáratok alatt is; de ilyen hős nem még soha.

A magyar nemzet büszke lehet testvéreire. Rokonszenve, politikai érettsége igazolva van. Nem pazarolta sybarita vázakra. És Zenta város hazafias lakossága a nemzet részéről megérdemli a magasztalást, hogy a szabadságáért vérző népnek kiszolgáltatta az elégtételt, midőn határozattá emelte, hogy Savoyai Jenő győzelmei emléknapjának megülését örök időkre megszünteti. Olyan vitéz nép, mint a török, méltó arra, hogy a barátság ily nagylelkü ténynyel áldozzék hősi küzdelmeiknek, ha már ott nem harczolhatunk oldalukon a legnemesebb versenygésben az éjszakról fenyegetődző barbarismus ellen.

Örömnap lesz a holnapi hazánkban, palotákban ugy, mint gunyhókban. A harczter hirei felvillanyozzák a napokig lélegzetelfojtva várakozó közönséget. Minden szó, mely megerősiti a mai nap folytán érkező hireket a fényes győzelmekről, egy-egy sujtó felelet lesz azoknak, a kik az orosz szövetség karjaiba vetették a magyart, noha lelke gyülöletével és szive undorával tiltakozott ily politika ellen.

Kilencz ágyu zsákmányolása, tizennyolcz ezer embernek elfogatása, a mi oly hihetetlennek látszik, mert annyira óhajtjuk, isten ételetekép hangzó válasz lesz a kassai dolgokra. Albrecht főherczeg meg is kapta bizonyára távirati uton a hireket az osztrák katonai attachétól, a melyek jelentik neki, hogy a kiket meggratulált, elvesztették a hadjáratot, s hadjárat elvesztése nélkül is oda katonai becsületök. Minő érzelmeket fog ez keblében felkölteni? Elhiszi-e, hogy nem az gratulál a ki korán gratulál, hanem az, a ki tettekkel irja a történelem lapjaira, hogy koronáknál és hadseregeknél erősebb fegyver a haza és szabadságszeretet.

Oh! isten szabadság istene, mily erős vára vagy te a népeknek. Mennyire lealázod, a ki felkel biborban, hogy lánczba verje a szabadnak született nemzeteket. Mennyire fölemeled a világ vak ellenszenvével szemközt, a ki hozzád folyamodik az élet-halál küzdelem napjaiban! Örök igazság, örök tanuság vagy te a kényurak számára. Nem vallás szerint méred a pogányt, ki öröködbe tör, hanem a tettek szerint. És erre, csakis erre vonatkozhat a korán ama pontja: „Valakik e világi életöket feláldozzák a jövő életért, istennek utján harczolnak. Valaki a hitért csatázik, essék el, avagy győzzön, nagy jutalmat osztunk neki.“

A jövő, melyért a török csatázik, a szabadság jövője, a hit, melyért vérét ontja, az emberiség hite. Tudja ezt jól minden török katona. Ez acélozza izmaikat, ez teszi legyőzhetlenné fegyvereiket. Megmondta azt az ő prótétájuk, hogy a hét fő bün egyik leghalálosabbja a megfutás a hitetlenek elleni harczból, mert hétszáz más bünt szül. S ők most a hitetlenek, a zsarnokság hitetlenei ellen harczolnak; de nem is látják őket megfutni a harczból. A megfutás főbüne nem terheli török katona lelkét. Ők győznek.

Éljen Ozman pasa! Éljenek a török hősök!

V—y.

A képviselőház ma tartotta első ülését. A keleti kérdés, melyen lázas figyelemmel esüngött az egész nemzet, azonnal szót kért. Öt interpellatiót intéztek a ház különböző oldaláról és pártjai részéről a kormányhoz, hogy feleljen és számot adjon. Minden, de minden sürgeti, a választ és számonadást. A jóakarat, melylyel az oroszok támadó hadjáratát kisérik, az előnyök, melyeket a semlegesség daczára nekik nyujtanak, a faggatás, izetlenkedés, ellenségeskedés, melyet a török iránt is tanusitanak, a királyi toast, s más tények.

Az interpellálók, a mint jöttek, sorba felhozták a terhelő körülményeket. Alig volt egy is, a ki rá ne utalt volna, ama titkos szerződésre, a melynek létezését beszéli immár mindenki.

Apponyi Albert gr. tette meg először interpellatióját, s beszédében a szerbek által megkezdendő actiót vette básisul. Élénken mutatott ennek jelentőségére monarchiánk szempontjából és felszólitá a kormányt, akadályozza ezt meg minden hatalmában álló eszközzel. Szavait éljenzéssel fogadta a ház, nemkülönben az utána interpelláló Simonyi Ernőét. A kérdések, a melyeket a kormányhoz a szövetségi szerződés tárgyában intézett, általános helyeslésssel találkoztak, mert minden ember keblén ott ül a lidérez, a melyet a szemmel és kézzel fölfoghatóvá tett viszony képez.

Tettek még hatás között interpellatiókat Helfy Ignácz és Irányi Dániel, s végül interpellált a független szabadelvüek nevében b. Simonyi Lajos.

A közönség, melyet már ma is nagy számmal vitt az országházba a kivánesiság, rendkivül érdeklődik, mit fog a kormány annyi vád, annyi mulasztás, annyi bün után felelni Mikor emelkedik fel a helyzet magaslatára, s emelkedik-e egyátalán? Várva várjuk a feleletet.

—

A képviselőház munkaterve, mint a „Hon“ értesül, illetékes körökben, ugy van tervezve, hogy előbb két határozati javaslat tárgyaltatnék a bagatell-ügyekről szóló javaslat tárgyában. Az egyik a Szilágyi Dezső és társaié, melyben a járásbiróságok és facultative, jogvégzett szolgabirák lennének megbizva a bagatell-ügyek elintézésével, rövid uton. Másodszor tárgyalás alá kerülne a curia biráskodásáról választási ügyekben szóló javaslat. E közben a kiegyezési bizottságok dolgoznának és azon sorrendben, melyben jelentéseik a ház elé kerülnek, tárgyalás alá is veszi a ház az illető javaslatokat. A czukoradóról szóló uj javaslatot szerdán adja be a pénzügyminiszter a háznak. Most a felségnél van az.

—

A kassai toastról igen érdekes történetkét beszélnek az udvari dolgokban beavatva levő körökben.

Constatálják, hogy a felköszöntő csakugyan szó és betü szerint ugy volt elmondva, a mint a lapokban első izben hivatalosan és hitelesen közölve volt. A toast ily alakban való elmondására a plevnai hamis hir szolgáltatott alkalmat.

A törökök teljes megveretéséről szolgáló hir oly nagy örömet okozott az udvarnál, hogy Albrecht főherczeg nem birta visszatartani magát a magyar közönség érzelmeit nyiltan insultálni. Az orosz attaché lett az ünnepelt. A reactió emberei azonnal körülvették a királyt, s a győzelmi álhirek hatása alatt leplezetlenül kezdett nyilatkozni az orosz barátság, mely szerződés által szentesitve van.

Az udvarnál a plevnai álhirre a katonák már Törökország ellen hadban képzelték magukat az osztozkodási szerződés végrehajtása végett. És ez annyira dominálta lelkületöket, hogy többé nem tartották szükségesnek tartózkodni az országgal szemben vendégszerető tüzhelyénél sem, hanem elteledkezve mindenről ecclatans módon akarták megülni az „örömhirt,“ s egyuttal nyiltan állást foglalni a magyar közvélemény ellen.

Ez állásfoglalásra oly sulyt fektettek, hogy a legerősebb kártyát játszatták ki az udvari ebéden ama toast által. Számitottak a meglepetésre, de már nem tartották szükségesnek törődni vele; sőt egyenest éreztetni akarták a nemzettel, hogy ez az egyedüli politika, mely uralkodó, s melyet keresztülvisznek akár tetszik valakinek, akár nem. Igy aztán a toast csakugyan el lőn mondva. De hát Plevna megállt; a nemzet pedig megmozdult. Erre szükségesnek látták meginditani a hamisitási apparatust; a miből kiveheti az ország, menynyit köszönhetünk a török győzelemnek, s hogyan higyjen a németeknek, ha — muszka.

—

A kormány — irja a „Bud. Hirnök“ — máskor rendszerint az őszi ülésszak kezdetén terjesztette elő a képviselőháznak a jövő év költségvetését — de most nem készült el a költségvetési munkálattal, s mivel a delegatióknak körülbelől 4 hétig Bécsben tartó ülésezése alatt a ház szünetelni fog, csaknem bizonyos, hogy a jövő évi költségvetés az idén már nem fog tárgyaltathatni végig. A kormány elállt azon eredeti tervétől, hogy a költségvetést en bloc szavazás alá bocsássa.

A jenikeői tábor.

(Saját harczteri tudósitónktól.)

A Jenikeöj melletti török táborban, aug. 30.

A vadkörte fa alatti nyugalmunk, nem volt oly kellemes, mint remélnünk szabad volt egy álmatlan éj után. Nem a párnátlan nyughely okozta azt annyira, mint inkább azon élénkség, mely a közel tőlünk elvonuló uton, egész éjjel uralkodott. Majd az elvonuló csapatok éneke zavart fel alig megkezdett álmunkból, majd a tábor számára hadi vagy élelmi szert szállitó kocsik nyikorgása miatt nem birtunk elaludni. — Ez a nyikorgás másfél óra hosszant tartott. Egyszer kardesörgés, másszor trombita harsogás zavarta meg az éji csendet, nem is szólva a csoportokban vonuló basi-bozukok zajáról. Ehhez járult még, hogy az éj hüssé vált, s mert ágyainkat a tüz mellé nem vonszolhattuk, vagy a hideget kelle türünk, vagy a pattogó lángok közelébe telepedve, megbarátkozni a „nem alvás“ szomoru gondolatában. Végre is az álom hatalmasabb ellenség a hidegnél, s a hajnal mégis csak álomban talált bennünket.

De a legnagyobb baj az volt, hogy reggelfelé hatalmas harmat látogatott meg bennünket, hogy ugy átáztunk, akár egy jókora nyári zápor után. Ez sorainkban oly rést ütött, mint egy jól irányzott granát, s kettő közülönk meg is betegedett. Nem igen biztató előjelek.

A nap már rég ki emelkedett a festői hegyek mögül, midőn tábori toilettünkent végezve utra keltünk. Az utat még meglehetősen elfoglalva tartották a tábori szekerek s a velünk szemközt jövő sebesült szállitó ambulanczeok. Egy jól fél órai utazás után elértük a török tábort, melynek előrészén egy óriási kocsi tábor volt felállitva; a kocsisok el voltak foglalva szállitmányaik átadásával.

Kizilártól nyugotra két domb között egy tágas völgy terül el, mely elég alkalmas a lovasság számára. — Csakugyan az egész völgyet nagyobb részt az egyptomi lovasság foglalta el. Lovaik felnyergelve voltak kipányázva, mi arra mutat, hogy ütközetre készen állanak. Az éjszaki domboldalon a gyalogság sátorai állottak, nagyobb részt üresen, s melyeknek még lakosai valának, azok előtt gulába rakva állottak a fegyverek. A déli dombon kevés gyalogság volt, ezen kivül a törzskar sátrai, az idegen attachék s a lengyel legio néhány galysátora.

Hassán herczegnek csinos, de kis sátora mellett Mehemed Alié, egy egészen tábori lakás minden legkisebb kényelem nélkül, s ugy látszik, a főhadvezér nagyon bele szokott már a tábori életbe. Közel hozzá a politikai agens tanyázott s e mellett a távirdahivatal volt felállitva. Közvetlen a halom alatt néhány ágyu volt, s az ezeket vonszoló lovak felszerszámozva állottak az érczkutyák mellett.

Daczára annak, hogy a katonaság legnagyobb része már elindult innét, a tábori élet elég élénknek látszott. — Katonai gyakorlatokról ugyan szó sem volt, hanem inkább a hadi szerek fel és lerakása tartotta elfoglalva a legénységet. Egy fa alatt az összegyültek imádságaikat végezték, az uton vizhordó öszvérek szálliták a török katonaság egyetlen italát, néhány katona fegyvere tisztogatásával volt elfoglalva, mások a konyhába siettek hatalmas bádog tálaikkal, hogy a szokásos „csorbát“ megkaphassák.

Mi első dolgunknak ismertük a fővezért felkeresni, hol helyette üres sátor fogadott bennünket, tudtunkra adatván, hogy Mehemed Ali Hassán herczeggel együtt a közeli halmokra utazott, az ott felállitott ütegek megtekintésére. Ez gyanusnak tetszett, mit még jobban fokozott, hogy a táborból egyre indultak katonák s a legutolsó ágyuk is elvitettek.

Arról is értesültünk, hogy reggel óta egyre indulnak a zászlóaljak, s most már a lovasságon kivül alig lehetett más katonát látni.

Mielőtt a további teendők iránt intézkedtünk volna, előbb a positiot tekintettük meg, melyet pár nappal előbb még az oroszok tartottak elfoglalva, de a kiziári s ajazlári ütközetek után elhagyni kényszeritettek. Megmutatták azt a helyet is, hol a lengyel legiót szétugrasztották, aztán egy más helyre vezettek, hol a friss ásás alá muszka hullák voltak temetve, óriási büzt terjesztve a környéken, mely a levegőt könnyen elárasztathatja epidemicus miazmákkal.

21-én az orosz tábor ép azon a helyen volt felállitva, hova most a török sátorok kerültek, s melylyel az oroszoknak mintegy 5 órányira kelle visszarukkolni. Most Popkeö vidéken várják a legközelebbi támadást, mely nemhogy távol volna, de ép most értesülök, még ma, miután 11 órakor az egész vonalon meg fog kezdetni az offensiva.

Eme hirt épen most kaptam meg, midőn a franczia attaché sátorában levelem irásával ennyire haladtam. Nincs tehát más hátra, mint befejezni ezt, s rendbe szedni a holminkat és sietni oda, hol másfél óra mulva már ágyukkal beszélgetnek a hadakozó felek.

Lukáts Gyula.

A háboru.

Európa egy meglepetéssel s az orosz nemzet egy véres leczkével lett gazdagabb. Midőn láttuk, mint szedi össze az orosz hadvezérlet minden erejét, hogy a Bolgárországban való megmaradásához nélkülözhetlen Plevnát a siker biztos kilátásával vehesse ostrom alá; midőn értesültünk, hogy minden másutt nélkülözhető haderő Miklós nagyherczeg táborába vonatik, s ide rendeltetett a folyvást érkező segélycsapatok mindegyike, melyek összes létszáma már szept. 1-jén 80.000-et tett; midőn értesültünk az Ozman pasa jobbszárnyát fedező Lovácz elestéről s rögtön utána Plevna ostromának megkezdődéséről; felfogtuk a veszély nagyságát, mely a plevnai török hadsereget fenyegette; mérlegeltük Ozman pasa erejét és helyzetét, de mindkettőt gyöngének találtuk; szétnéztünk közelget-e valamerről gyors segély, de ilyet nem láttunk sehol, hanem csak biztattuk magunkat és — aggódtunk. Ozman pasa vereségét oly biztosnak tekintették átalában, hogy annak hire még magát az ütközetet is megelőzte; az orosz császár nagy haderejében elbizakodva megfogadta, hogy Plevnánál vagy győz, vagy meghal, mert képtelenségnek tartotta vereségét, s a román fejedelem előre kijelentette, hogy védnökének névnapi üdvözletül Grivicza bevételével fog kedveskedni.

Az ostrom folyt, 350 ágyu rombolta a plevnai sáneczokat, s kinos feszültséggel vártuk az első roham hirét.

Az ostrom megkezdődésének hire után hatodik napon végre megjött a roham hire is, mely arról értesitett, hogy az orosz-román hadsereg győzött, bevette Griviczát, de e győzelem csak sebesültekben 5000 emberbe került.

Hitelt adtunk e hirnek, de kő esett le keblekünkről, mert az ellenség győzelme nem teljes volt; Plevna nem veszett el, csak egyik fontos védmüve, hanem ez azután az ellenségnek oly nagy veszteségébe került, amilyet eddig alig szenvedett.

Azóta számos tudósitás érkezett, melyek folytán kitünt, hogy a dolog mégsem ugy áll, mint gondoltuk s mint kezdetben állitva volt. Ez ajabb hirek még egyrészt nem állitják biztosan Grivicza bevételét, másrészt kétségtelenné teszik, hogy az egyesült román orosz hadsereg nem 5000, hanem 10.000 embert vesztett, s nem győzött, hanem oly nagy vereséget szenvedett, a milyet e háboruban még soha.

Az ütközet lefolyását következőleg irja le a „Times“ tudósitójának f. hó 12-én Radisovóban kelt táviratа:

„A szövetséges orosz-román hadak négynapi ágyuzás után tegnap megtámadták a plevnai hadállások déli oldalát. A románok a jobbszárnyon álltak Griviczánál. Utánok következett Zatov IV. hadteste Imeretinszkivel és Szkobeleffel, ki egy 20.000 emberből álló vegyes hadosztályt vezényelt. A törököknek tizennégy futóárkokkal összekötött erős védmüvök és ütegök volt. Négy védmü a szofiai uton levő visszavonulási vonal fölött uralkodott. — A többiek patkóalakulag terjedtek több mint két mérföldnyi hosszaságban, és háromnegyed mérföldnyi szélességben; mig a griviczai nagy védmü a patkó legkeletibb oldalánál levő dombsánczon feküdt. — Szkobeleffnek, ki 11 óra tájban előnyomult a Szofia-védmü felé a kirohanó törökök egy támadását kellett föltartania. Visszaverte s azután ő támadta meg azokat, de két óra hosszáig semmit sem nyerhetett, oly rettentő volt a török sánczok tüzelése. Négy órakor megujitotta a támadást, de hasonlókép eredménytelenül. Nagy veszteséget kellett szenvednie. Ötven perczig szüntelenül akként szólt az ágyu, mint a dobpergés. Kevéssel 1 óra előtt a Zatovféle hadtest két dandára megtámadta a déli oldalon lévő középvédmüvet, de 90 percz után e támadas is visszaveretett ágyutüzzel. A támadást 4 óra tájban megujitotta a 16. és 30. hadosztályhoz tartozó tizenkét fris zászlóalj, melyek ostromlétrákkal ellátva, a legnagyobb vitézséggel rohantak előre a sáneczok felé. Három oldalon bemásztak a védmübe, s 4¾ órakor már valósággal belsejébe nyomultak. A török ismétlő puskák tüzének azonban élő lény nem állhatott ellene. A támadók százával hullottak, s 4 óra 52 perczkor az életben maradtak lassan hátráltak, megveretve, de becsülettel. Ugyanekkor a románok háromszor támadtak a császár szemei előtt a Griviczánál levő s legmesszebb kirugó középvédmü ellen, azonban mindannyiszor visszaveretteek. Ostromlétrákkal ellátott hadoszlopaik a sánez szélén a legutolsó emberig elvesztek. Délután 5 órakor a támadás egész vonalon vissza volt verve. Csak kevés tartalékos állt még rendelkezésre. Én 5 óra 20 perczkor távoztam a csatatérről, miután a déltelől intézett rohamokat egy a hadállás közepén levő fedett árokból szemléltem. A császár tegnap este 10¼ órakor tért vissza Radisovóba. Ma reggel egyik hadsegéde, Dsenziszkán kirgiz ezredes azon jelentést hozta, hogy tegnap este 7 órakor két fris orosz dandár elfoglalta azon kiszögellő középvédmüvet, melytől délután a románok visszaverettek, s hogy a törökök egy visszátámadása után ezeket követve, a mellette levő védmüvet is elfoglalta. Amennyiben ez igaz volna (magam is halloltam a hadsegédtől), az egész helyzetet megforditaná, s a véres visszaverést utólagos sikerré változtatná. A következő támadásokat mindenesetre ásóval és futóárkokkal kell intézni, mert orosz részről még a legutolsó tartalék is elővezettetett. Legjobban kitett magáért az Arhangel-ezred, s ennek ezredese, Schmettler, a császár egyik hadsegéde, akkor esett el, midőn a zászlot sajátkezüleg a sánczra tüzte. Emlitett védmü részben uralkodik a többi állások fölött s némi sánczmunkával a támadás támpontjává tehető. A veszteség halottak és sebesültekben legalább is 5—6000 ember. A környék mindkét tábornak bőven szolgáltat eleséget, s igy nehéz lenne Ozman pasát kiéheztetni.

E tudósitásban a tudósító maga is oly hir gyanánt emliti Grivicza bevételét, melyet maga sem hisz föltetlenül.

Azonban ha való volna is Grivicza bevétele, az mitsem határozna, mert ujabb hirek szerint az oroszok f. hó 12-én minden elfoglalt állásaikból, tehát akkor Griviczából is kiverettek.

Igy tehát az orosz-román hadseregnek a roppant vereségért semmi kárpótlása sincs, sőt ha a mai nap folyamában érkezett hirek valót mondanak, helyzete valóban kétségbeejtővé lett. E hirek szerint Ozman pasa az orosz balszárny fölött óriási diadalt aratott s azt csaknem teljesen megsemmisitette. A törökök 18.000 foglyot ejtettek.

De ez még nem minden. Most értesülünk, hogy Mehemed Ali átkelt a Jantrán és Bjelát bevette; Szulejmán pasa pedig utjában Plevna felé, az oroszokat kiverte Lovácból.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése szeptember 15-dikén.

I.

Két havi szünet után a képviselőház ma tartotta első ülését. A karzat megtelt kivánesi közönséggel, mely látni és hallani óhajtotta a parlamentet azon roppant fontosságu események után, melyek szünetelése alatt előfordultak. A mily tömve voltak a karzatok, ép oly üresek voltak a kormány-párti képviselői padok. Ugy látszik, az ország nagyszerüen egybehangzó közóhajtása és a nemzetellenes kormánypolitika között ingóbingó képviselők távollétük által vélnek legkönnyebben kimenekülhetni a hinárból, melybe őket gyáva, hazafiatlan mameluk természetük ejtette.

Az állitólagos török kegyetlenségek elleni tiltakozás, a három császár szövetség és a kassai események által felháborodott nemzeti közvélemény szószólói voltak interpellatiókkal: Apponyi Albert gróf a jobboldali elleuzék részéről, Simonyi Lajos báró a független szabadelvüek részéről, s pártunk nevében: Simonyi Ernő, Irányi Dániel és Helfy Ignácz, kiknek szép, szabatos beszédeit alább veszi az olvasó.

II.

Elnök: Ghyczy Kálmán.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza, Széll, Péchy, és Bedekovich miniszterek.

Beöthy jegyző olvassa a kir. leiratot, mely által az országgyülés mai napig elnapoltatott.

Elnök: Ezen kegyelmes kir. leirat folytán megnyitott ülésben örömmel és tiszteltettel üdvözlöm az ország képviselőházának t. tagjait előestéjén azon nagyfontosságu tanácskozásoknak, a melyek az országgyülés végeztéig e teremben folytattatni fognak.

Az országot mélyen érdeklő nagy horderejü egyéb tárgyak mellett egyrészről büntető törvényhozásunknak javitásaval, tökéletesitésével, törvénykönyvünknek egy régóta sulyosan érzett nagy hiányát pótolandjuk; masrészről

a monarchia két állama közt fennálló közös érdekü ügyek szabályozásával az ország anyagi viszonyaira több évre terjedő időtartamra tulnyomó befolyast gyakorló intézkedéseket teszünk.

Jogéletünket, a polgárok személyi és vagyoni biztonságát, a közbéket és nyugalmat, nemzetgazdaságunknak csaknem minden ágait legközelebbről érintő ezen tárgyaknak országgyülési tanácskozás alá előkészitése hosszu, terjedelmes előmunkálatokat igényelt. A kormány előleges tanulmányozásán és az érdekelt tényezőkkel folytatott sokoldalu érintkezésein kivül a képviselőházban is több rendbeli fáradalmas, beható, részben még most is folytatandó bizottsági tanácskozásokat igényelt.

Ezen előkészületekkel telt el a mostani ülésszaknak, s az ezt megelőzőnek is nagy része. Most már napirenden a törvényhozásnak sajátképeni feladata: az előkészitett tárgyakban hozandó törvényeknek megalkotása van.

Megvagyok győződve, hogy a t. ház a nemzet életébe mélyen bevágó mindezen kérdéseket innentul megindulandó tanácskozásaiban szeretett hazánk javára fogja megoldani. De kétlenem kell azt, vajjon sikerülend-e nekem ezen következményedus tanácskozásokat, — ugy mint óhajtom, — azok fontosságának és a ház méltóságának megfelelőleg vezérlenem.

Érzem, hogy e részben mindenek előtt a tisztelt ház kegyes támogatására van szükségem, s hogy ezt tőlem megvonni ne méltóztassék, teljes bizalommal és tisztelettel kérem. (Élénk éljenzés.)

A szünidők alatt beérkezett számos kérvény felolvastatik és a kérvényi bizottsághoz utasittatik.

A csáktornyai kir. járásbiróság Molnár István, — a zágrábi kir. törvényszék Mihálkovics József és Mistakovics József országos képviselők mentelmi jogának felfüggesztése iránt folyamodnak. A mentelmi bizottsághoz utasittatik.

Dániel Márton Erzsébetváros alsó választó kerületének orsz. képviselője tanfelügyelővé lett kineveztetése folytán képviselői állásáról lemond. Uj választás fog elrendeltetni.

Molnár Sámuel Czegléd városában megválasztott képviselő bemutatja megbizó levelét. Az állandó igazoló bizottsághoz utasittatik.

Kapp Gusztáv Nagy-Szeben polgármesterévé választatván meg, képviselői állásáról lemond.

Ordódy Pal előadó bemutatja a pénzügyi bizottság jelentését a szeszadóról szóló törvényjavaslat tárgyában. Az osztály-tárgyalások mellőzésével fog napirendre tüzetni.

Elnök inditványára az utakról szóló törvényjavaslat a közlekedési bizottság, — a határőrvidéki vasutakról szóló törvényjavaslat a közlekedési és pénzügyi bizottsághoz utasittatik.

Ezután a jövő heti ülések napirendje az elnök javaslatára a következőleg állapittatik meg: A jövő kedden 10 órakor tartandó osztály-ülésekben a ház tagjai tárgyalás alá veszik a curia biráskodásáról szóló törvényjavaslatot. Szerdán a bizottsági jelentések beadása és az esetleges interpellatiók és inditványok beadása czéljából rövid ülés fog tartatni.

Ha az illető osztályok a curia biráskodásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását kedden be nem végeznék, a szerdai ülés után azonnal folytathatnák a tárgyalást, és igy tekintettel arra, hogy miképen fognak az osztályok a kitüzött munkálatokban előrehaladni, a szerdai ülésben fog elhatároz-

tatni, hogy a kisebb polgári peres ügyekben való eljárásról szóló törvényjavaslat mikor, de mindenesetre még a legközelebbi hét folyama alatt, talán végnapjainak valamelyikén vétessék tárgyalás alá.

Apponyi Albert csinos beszéd kiséretében a következő interpellatiót intézi a miniszterelnökhöz:

Interpellatió a miniszterelnök urhoz!

Tekintve azt, hogy Szerbia köztudomás szerint a magas porta elleni háborura készül;

tekintve tovább azt, hogy az európai sajtó legkomolyabb közlönyeiben egybehangzólag állíttatnak oly tények, melyek, ha igazak, Szerbia actiójának megakadályozását egyenesen becsületbeli kötelességünkké teszik;

tekintve végre azt, hogy ezen hirek alaptalanságának föltevésében is — a szerb békeszegés megengedése a politikai loyalitás követelményeivel, monarchiánk jól felfogott érdekeivel, sőt még keleti politikánknak illetékes helyről eddig hirdetett czéljaival is ellentétben áll, a következő kérdéseket intézem a miniszterelnök urhoz:

1. Igaz-e, hogy a külügyi hivatalunk felszólalása akadályozta meg a magas portát azon katonai praeventiv intézkedések megtételében, melyekkel a jelenlegi háboru bizonyos stadiumaiban seregeit egy szerb támadás ellen biztositani szándékozott?

2. Érvényesitette-e és szándékozik-e továbbra is érvényesiteni a miniszterelnök ur alkotmányszerü befolyását a külügyek vezetésére oly irányban, hogy Szerbia actióba lépése minden eszközzel megakadályoztassék? (Élénk helyeslés.)

Elnök: Az interpellatió közöltetni fog a miniszterelnök urral.

Simonyi Ernő. T. ház! Én ugyanazon kérdésben, melyben az előttem szólott képviselő ur interpellált, szintén egy kérdést akarok intézni a kormányelnök urhoz. A kérdés oly sok oldalu, oly sok részlettel bir, hogy egyáltalában csodálni nem lehet, ha nem magam és nem magunk ketten, hanem sokan vagyunk, kik e tárgyban kérdést kivánunk intézni a kormányhoz. Annyi része van a fenforgó kérdésnek, hogy azokat egy interpellatióban kimeritni alig lehet. En sok részletet kérhetnék a kormánytól, de ez alkalommal nem szándékozom a dolog részletezésébe menni, hanem általánosságban akarok maradni és egy oly kérdést intézni a kormányhoz, melyre nézve azt hiszem, hogy a képviselőháznak kötelessége, a nemzetnek kétségbe vonhatlan joga van világos és minden kétségen felül álló tudomást szerezni.

Az én kérdésem, melyet e kormányhoz intézni akarok, egyenesen az, van-e a kormánynak a keleti kérdésben, vagy az orosz-török háborunban megállapitott politikája, vagy nincs? Mert eddigi magaviseletéből azt következtetni, hogy határozott politikája volna, egyáltalában nem lehet. Ha van ilyen politikája, azt hiszem a kormány nem fogja kétségbe vonni, ugy a képviselőháznak, mint a nemzetnek azon jogát, hogy már most elérkezett az idő, mikor követelnünk szabad, és követelnünk kell ezen politikának ismerését. (Ugy van.)

A kormány, mint az előttem szóló is megemlitette, eleinte azt mondta, az ő politikája a béke fentartása.

No ez nem sikerült. És hogy a mi kormányunk annak fentartására nagyon sokat tett volna, az egyátalában nem tünik ki a diplomatiai tárgyalásokból, a mennyire azok előttünk tudva vannak.

Miután pedig az nem sikerült, akkor azt mondták localisálni kell a háborut. Háboru volta-kép Török- és Oroszország közt volt. Már most benne van Románia, benne Montenegró és most Szerbia is készül bele menni, s mindent elkövetnek, hogy Görögország is bemenjen.

Méltóztassanak figyelembe venni, hogy a hadatizenő, a támadó fél az orosz czár Európában a conservatismusnak, a legitimismusnak egyik legfőbb képviselője; ő tőle talán legkevésbé lehetett volna várni, hogy valamely fejedelem saját alattvalóit ő ellenében fegyverfogásra, forradalomra izgassa, s ime ott vagyunk, hogy az orosz czár, a legitimitás ezen eminens képviselője a románokat, a montenegróiakat, a szerbeket az ő suverén fejedelmök ellen fegyverforgatásra izgatja, és most a különben békében élő Görögországot is minden áron beleakarja keverni a háboruba.

S most, midőn ezek szerint már is három hadviselő fél van és valószinüleg néhány nap mulva utánok a negyedik és talán ötödik is utána következik, hogy akkor mennyire sikerült a lokalisálási politika, azt taglalni nem kivánom.

Mindezek mellett természetesen kiemelték, hogy most, miután a háboru kitört, mindenesetre szükséges, hogy Magyarország és a monarchia érdekei megóvassanak, anélkül azonban, hogy valaha azt is nyiltan megmondották volna, hogy mit értenek Magyarország és a monarchia érdekei alatt.

Mert eleinte mindig azt mondották, hogy Oroszország hadüzenetét Törökország ellen megakadályozni nem lehet, hanem az állam kötelezve van a párisi szerződés által is, de saját érdekei is parancsolják, hogy a háboru közvetlen szomszédságába át ne csapjon, hogy tehát abba Románia bele ne avatkozzék.

Románia beavatkozott.

Most már azt mondták, — nem itt a parlamentben, mert itt igen kevés lett mondva, általános frasisokat kivéve, de a nyilvánosság organumaiban, anélkül, hogy megczáfoltatott volna, azt mondták, hogy az Alnta képezi a határt. De a háboru átesapott az Alután is. Ekkor azt mondták, jól van, most már Oláhország benne van a háboruban, de már Szerbiát nem engedjük.

Azonban minden jel odamutat, hogy Szerbia is be fog avatkozni a háboruba, ha ugyan a törökök vitézsége az oroszokat előbb le nem veri.

Ily viszonyok közt valóban igen nehéz kiismerni azt, hogy tehát mi tulajdonkép a kormány politikája, mit tekint az ország érdekének? Azt mondták, a neutralitást kivánja fentartani. Ez ellen igen sok panaszunk van.

Én azonban nem akarok most ezen panaszok részletezésébe bocsájtkozni; talán valaki más egy részletes interpellatiót fog ez iránt a t. kormányhoz intézni. De lehetetlen, hogy ez alkalommal mély sajnálattal fel ne emlitsem azon, valóban sajnos eseményt, mely a napokban Kasán történt és mely országszerte oly fájdalmas érzületet gerjesztett. Azt mondják, hogy tévedés volt.

Én nem akarom kétségbe vonni, hogy tévedés volt, én szeretem a lehető legjobbat feltenni mindig, hanem azt hiszem, hogy ha ily fájdalmas következtetéseket maga után vonó tévedés történt, hogy szükséges kinyomozni a tévedőt, és hogyha egyátalában bárminemü hanyagság vagy gondatlanság követtetett el, példásan megfogják büntetni. Elvárja ezt az ország annálinkább, mert különben nagy kételyt táplálnak sokan az iránt, hogy valóban tévedés történt-e vagy nem. (Mozgás a középen.

Én akarom hinni, hogy tévedés történt, de megvárom, hogy a kormány minden befolyását arra fogja fölhasználni, hogy a tévedésnek forrását kikutassa, és ha van valaki, a ki e tévedés elkövetésében akár hanyagság, akár gondatlanság által bünös volt, hogy meg fog büntettetni.

T. ház! ily körülmények közt és ily politika mellett, mint az, melyet kormányunk követett, egyáltalán nem lehet látni azt, hogy volt-e eljelejtől fogva a mi kormányunknak, már értem a külügyek vezetésével megbizott kormánynak valami meghatározott politikai iránya, valami megállapodása. Már pedig ily nagy fontosságu kérdésben, mint a milyen ezen keleti háboru, mely Magyarországot és Ausztriát oly közelről, oly életkérdésileg érdekli, azt hiszem, hogy kormánynak határozott politika nélkül lennie nem szabad."

De, uraim, ha — amit én sohasem vontam kétségbe, alkotmányos országban élünk, akkor azt hiszem, hogy a nemzetnek nyiltan és világosan, határozottan kifejezett közvéleményét a kormánynak ignorálnia nem szabad. Azt hiszem, hogy a legközelebb lefolyt szünidő alatt, elég alkalma volt a kormánynak a magyar nemzet közvéleményét megismerni. Azon határozatok, melyek számtalan népgyüléseken hozattak, mind megegyeznek abban, hogy az orosz hatalom terjedése ugy Magyarország, mint Ausztria érdekére nézve káros és veszélyes következményeket von maga után.

Ha tehát ez áll, kétségtelenül szükséges, hogy ezen orosz hatalom terjeszkedésnek gát vettessék. A magyar nemzet tudja azt, hogy egy ily nagy hatalomnak és annak támadó politikájának gátat vetni áldozat nélkül nem megy, kijelentették tehát a népgyülések mindenütt egyhangulag, hogy a magyar nemzet ezen czél elérésére minden, még a legérzékenyebb áldozatokra is kész. Ily körülmények közt, midőn a nemzet közvéleménye hangosan nyilatkozott, és ily nagyfontosságu kérdésben ugy hiszem, hogy a kormánynak kötelessége nyilatkozni és kinyilatkoztatni azon politikai irányt, melyet ezen nagyfontosságu kérdésben követni jónak lát.

Lehet, hogy az irány eltérő a magyar nemzet közvéleménye által hangoztatott iránynyal, de ha a kormány képes azt beigazolni a nemzet megnyugtatására, valószinü, hogy a nemzet elfogadja azon irányt. Ha azonban a kormány nem képes igazolni saját maga eljárását az ország érdekei tekintetéből, akkor ugy hiszem, nem a magyar nemzeten van a sor a kormány rosz politikáját elfogadni, hanem a kormányon van a sor a közvélemény által ösztönszerüleg hangoztatott politikának érvényt szerezni.

En t. ház azt hiszem, hogy midőn a közvélemény már megismertette az ország véleményét és követelményét, a kormánynak nem lehet és nem szabad elhallgatni azt, hogy mi az ő politikája, van-e politikája? és ha van politikája, miben áll ezen politikája, mert az alkotmányosságnak első requisituma az, hogy a nemzet láthassa, birálhassa és ellenőrizhesse a kormány minden actióját.

Ezen szempontokból kiindulva ez ész általánosságban a következő interpellatiót vagyok bátor a t. kormányhoz intézni. (Halljuk!)

Interpellátió a kormányelnök urhoz. A most lefolyt országgyülési szünidő alatt bő alkalma volt a kormánynak megismerni a magyar nemzet közvéleményének követelményeit az orosz-török háborura, s annak irányában követendő politikára nézve.

Az ország egyik végétől a másikig számtalan népgyülések által hozott határozatok bármenynyire eltértek legyen is azok a szövegezés külformájára nézve, abban valamennyien ösztönszerüleg megegyeztek, miszerint az orosz hatalmi terjeszkedés ugy hazánk, mint Ausztria államérdekeivel összeférhetlen s következményeiben veszélyes, hogy ezen veszélyt elháritani s az orosz hóditó politikának gátot vetni a nemzetnek önfentartása érdekében kötelessége, valamint megegyeztek abban is, hogy ezen czél elérésére a magyar nemzet minden, még legérzékenyebb áldozatokra is kész.

Tény tehát az, hogy a kormány ismeri a magyar-nemzet közvélemény követelményeit a keleti kérdést illetőleg.

Tény másfelől az, miszerint a külügyek vezetésével megbizott kormányférfiaknak e nagy fontosságu kérdésben eddig követett politikája oly ingadozó, oly határozatlan volt, hogy a nemzet és Európa egyáltaljában nincs és nem lehet tájékozva azon politikának iránya s alapelveire nézve.

Tény, hogy a külügyek vezetésében eddig tanusitott eljárásból még csak azt sem lehet felismerni, ha vajjon a keleti háborut illetőleg van-e a kormánynak megállapodott politikája, annál kevésbé azt, hogy mi legyen ezen politika.

Tekintve, hogy az alkotmányos kormányforma lényege épen abban áll, hogy a nemzet képviselői által a kormány minden müködését szabadon ellenőrizhesse, birálhassa és annak irányát meghatározhassa; de ezen ellenőrzés s birálat gyakorlása lehetetlen ott, hol a kormány megállapodásai, politikájának irányelvei, sőt maga azon tény is, ha vajjon van-e a kormánynak a fenforgó kérdésben megállapodott politikája s meghatározott iránya, a nemzet s a nemzet képviselői előtt ismeretlen.

Tisztelettel kérem a kormányelnök urat, mondja meg a képviselőháznak nyiltan, minden félremagyarázást és kételyt kizáró módon:

Van-e az ország külügyeinek vezetésével megbizott kormányférfiaknak az orosz-török háborut illetőleg megállapodott politikájok?

S ha van, legyen szives a kormányelnök ur annak irányelveit a képviselőháznak minden félreértést és kétértelmüséget kizáró módon kötelességszerüleg megismertetni.

Bátor vagyok ezen interpellatiót benyuj tani és ajánlom annak figyelembe vételét. (Helyeslés a balon.)

Elnök: Ezen interpellatió kifog adatni a miniszterelnök urnak. Most Helfy Ignácz képviselő ur fogja interpellatióját előterjeszteni.

Helfy Ignácz: Mióta az orosz-török háboru folyik, Európa, mint rendesen szokott ilyen alkalommal történni, a kérdésnek politikai oldalát véve két táborra oszlott. Vannak, és ez a legnagyobb része az országnak, kik a leghatározottabban rokonszenveznek a törökkel. A másik, a kisebb része az országnak, az oroszszal sympathiroz. — De van egy kérdés, melyre nézve a nézet és érzetkülönbség Európában nincsen és nem is lehet: és ez azon embertelen és kegyetlen mód, melylyel Oroszország részéről Törökország ellen ezen háboruban viseltetik.

Az összes európai sajtó feljajdult, heteken át regisztrálta ezen kegyetlenségeknek vérlázító részleteit, s elvárta Európa minden kormánytól, hogy ha egyébként nem is akar beavatkozni ezen háboruba, legalább ennek humanistikus részét iparkodjék amennyire lehet megóvni. Megbotránkozással töltötte tehát el Európát azon első hir, hogy a világ legcivilizáltabb nemzeteinek egyik kormánya, a német kormány szándékozik nem az orosz kegyetlenségek ellen, hanem a portánál remonstrálni azon kegyetlenkedések ellen, melyek állitólag a törökök által követtettek el.

En nem mondom, hogy a törökök részéről nem követtettek el kegyetlenségek, sőt hajlandó vagyok hinni, hogy igenis, mert ezt természetesnek találom.

Az ember ember, az ilyen kegyetlenségek után és az ilyen embertelen mód mellett, mint aminővel az orosz harczol és a melyre a bolgárokat felhasználja, nem lehet csodálkozni, hogy a törökökben a visszatorlás érzete ébredt fel. (Ugy van!)

Annál nagyobb volt Magyarországon a megdöbbenés és felháborodás, hogy Németországnak, mely köztudomásulag határozottan oroszbarát, ezen demonstratiójához a magyar kormány, illetőleg a közös külügyminiszterium hozzájárult s a maga részéről is jegyzéket intézett a portához, és csakis a portához.

Mert ebben fekszik a dolog sulypontja; ha egyidejüleg történik a felszólalás mind a két hadakozó félnél, ez megfelelt volna a humanismus követelményeinek és ez ellen senkinek sem lehetett volna kifogása; de megtenni azt az egyik oldalon, és a másikon nem, ez a nálunk uralkodó semlegességnek igen szép illustratiója. Valójában különös egy helyzetben van ma Magyarország; mondhatni, hogy az egyik oldalon áll a magyar nemzet és a közvélemény, és a másik oldalon ezzel szemben a magyar kormány. E kettő annyira különböző dolog, mint két ellenséges tábor. Hogy mikor történt e lépés, azt méltóztatnak tudni.

A népgyülések az ország egyik szélétől a másikig megtartattak, megtartattak párt- és osztálykülönbség nélkül; határozataik sok részben eltértek ugyan egymástól, de egyetlenegy népgyülés sem volt, még az sem, a mely tisztán kormánypárti férfiak által rendeztetett, — a mely legerélyesebb kifejezést ne adott volna azon felháborodásnak, a melyet ezen kegyetlen hadviselési mód a nemzetben ébresztett. Sőt azon vidékeken, a melyeken a kormánypárt nem látta szivesen e népgyüléseket, mert tartott tőle, hogy előbb-utóbb alkalmatlanok lehetnek a kormánynak, iparkodtak ezeknek tisztán csak humanisticus jelentőséget tulajdonitani, és elnevezték azokat atrocity meetingeknek.

Midőn az egész ország felszólalt, a leghangosabban tiltakozva és felkérve a kormányt, hogy ezen kegyetlenségeknek gátot vetni méltóztassék, kapja magát a külügyminiszter, és azt mondja: meghallgattam véleményteket és most még is ellenkezőjét teszem annak, a mit kivántatok. Igenis tiltakozni fogok, de nem az orosz, hanem a török kegyetlenségek ellen. Miután csakugyan tiltakozott, ugy látszik applaudál az orosz kegyetlenkedéseknek, mondván: jól teszesz, csak kegyetlenkedjél.

Ilyen e viszony a magyar nemzet, a magyar közvélemény és az őt kormányzó férfiak eljárása közt.

Nagy dolog az t. ház, hogy a jelen században, midőn minden kunyhóban haladásról, civilisatióról, az emberiség javulásáról szólanak, hogy Európa szeme láttára ily botrányok történhessenek, hogy történhessenek épen azon fejedelem részéről, a ki ezen háborut a humanismus, a civilisátió szent neve alatt inditotta meg.

Nagy tények ezek, a melyekre nézve sokan azt gondolták ott a szinteren, hogy kár volna, hogy az utókorra elvesszenek, hogy szolgáljanak rémitő példájára az utókornak s elmentek fényképészek a hely színére, megnézni azon összevagdalt gyermekeket, megcsonkitott asszonyokat s lefényképezték.

Épen ma, midőn az ülésbe jöttem, kaptam egy ott lakó barátomtól egy példányt e fényképekből, igen szivesen a miniszterelnök ur rendelkezésére bocsátom, nézze meg azon kegyetlenségeket, a melyek ellen a mai külügyminiszterünknek egyetlen szava sincs. Azt hiszem t. ház, hogy a tárgy magában annyira ékesen szól, hogy kár volna még csak egy szóval szaporitani, a humanismus ezen arczul csapását, kötelességemnek tartom a kormányelnök urhoz a következő interpellátiót intézni.

Interpellatió a miniszterelnök urhoz!

Igaz-e a hazai és külföldi sajtó által közlött azon hir, mely szerint az oszträk-magyar monarchia közös külügyminisztere, — szemben azon közfelháborodással, melyet az orosz által török lakókon, védtelen gyermekeken és asszonyokon elkövetett kegyetlenségek a magyar nemzetben keltettek, és a melynek oly általános és hangos kifejezést adott — hozzájárult a német birodalmi kormány által kezdeményezett remonstratiókhoz, az állitólagos török kegyetlenségek ellen, szó nélkül hagyván azokat, melyek orosz részről köztudomásilag elkövettek?

Ha e hir igaz, kérdem: a magyar kormány tudta és beleegyezésével történt-e e diplomatiai lépés?

Végre kérdem, történt-e a külügyminisztérium részéről hasonló felszólalás az oroszok, és az általuk feluszitott bolgárok által lépten-nyomon elkövetetett vérlázitó kegyetlenségek ellen?

Kérem, méltóztassék ez interpellátiót a miniszterelnök urral közölni.

Elnök: Az interpellatió közöltetni fog a miniszterelnök urral.

Irányi Dániel képviselő ur fogja interpellatióját előterjeszteni.

Irányi Dániel: T. ház! Mint az előttem felszólalt képviselőtársaim, én is a miniszterelnök urhoz kivánok intézni interpellátiót; azonban miután ezen interpellatió magában a szövegben eléggé indokolva van, nem fogom azt élő szóval előadni, hanem a t. ház beceses engedelmével felolvasom. (Halljuk!)

Interpellatió a miniszterelnök urhoz:

Tekintve, hogy számtalan tény, s a kormánynak a keleti kérdésben, illetőleg az orosz-török háboruval szemben követett magatartása arra mutat, hogy Ausztria és Magyarország, Németország és Oroszország fejedelmei illetőleg kormányai között szövetség létezik;

Tekintve, hogy ezen szövetségnek, akár irásba foglalva legyen, akár pedig csak élő szóval történt megállapodásból álljon, tartalmát, illetőleg czélját, föltételeit, a velejáró viszonyos kötelezettségeket és időtartalmát a törvényhozó testnek ismernie kell, ennek akarata ellenére sem a fejedelem, sem a kormány nem vezethetvén az ország ügyeit.

Kérdem a tisztelt miniszterelnök urtól: Milyen szövetség köttetett és mikor a nevezett államok kormányai között, mi czélra, milyen viszonyos kötelezettségek mellett s mennyi időre; — irásba van-e az foglalva, vagy csak szóbeli megállapodásokból áll, s mi indithatta a közös külügyminisztert ilyennek kötésére vagy ajánlására, a magyar kormányt pedig annak helyeslésére.

Elnök: Közöltetni fog a miniszterelnökkel.

Simonyi Lajos báró azt hiszi, hogyha a konstantinápolyi nagykövet oroszbarát érzelmei miatt nem informálta a kormányt az orosz kegyetlenségek felől, akadt volna Törökországban is egy Brindza ur, a ki hivatalos felvilágositást adhatott volna, ha a kormány felakarta volna nyitni szemeit. Interpellatiója következőleg hangzik:

Létezik-e az ugynevezett hármas császári szövetség, vagy átalában léteznek-e a határunkon lefolyó háborura és ennek következményeire nézve bizonyos megállapodások és ha csakugyan léteznek ilyenek, melyek azon kötelezettségek, melyek ezek folytán Magyarországra hárulnak?

Elnök: Ezen interpellatió közöltetni fog a miniszterelnök urral.

T. ház! A jövő kedden a ház határozata szerint 10 órakor osztálygyülések lesznek a curia biráskodásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása végett; szerdán 10 órakor országos ülés, a bizottsági jelentések, az interpellatiók és inditványok beadása és annak elhatározása, czéljából, hogy a kisebb polgári peres ügyekről szóló törvényjavaslat tárgyalása a jövő hét valamelyik napján kezdessék meg.

Egyéb tárgy nem lévén az ülést bezárom.

Ülés vége 12 óra 35 perczkor.

A török sebesültek részére szerkesztőségünkhöz ujabban a következő adakozások küldettek be:

M.-Szigeten a kegyesrendi gymnasium „Veni Sancte"-t tartván, ezen alkalomból az ott ebédre összejött társaság Morvay tanár inditványára adakozott	8 frt 10 kr.
Nádosy Endre Simonyiból	5 frt — kr.
A menesheli olvasó-kör	9 frt 56 kr.
Lukács Ödön küldeménye Nyiregyházról, mint a Lajos napján egybegyült adakozás	12 frt — kr.
Székely Simon Szabadkáról	2 frt 50 kr.
Mocsy Ferenczné szül. Abai Nagy Terézia Jászkisérről 3 ezüst huszas	
Szüts Róza Szatmárból 1 ezüst forint	
Ifj. Bencsik András	2 frt — kr.
Morvai János	1 frt — kr.
Steszel Lajos orvostudor Tápió-Szeléről	5 frt — kr.
M. J. Tápió-Szeléről	2 frt — kr.
M. K. " "	1 frt — kr.
P. A. " "	1 frt — kr.
G. A. " "	1 frt — kr.
G. A. " "	1 frt — kr.
P. G. " "	— frt 50 kr.
H. J. " "	— frt 50 kr.
Reich Ignácz iró Tápió Szeléről	1 frt — kr.
Ehhez adva mult számunk kimutatását	1969 frt 46 kr.
1 arany, 1 lira, 1 5 kros fillér és ezüst forint.	

Az eddig begyült összeg 2022 frt 62 kr.

1 arany, 1 lira, 1 5 kros fillér, 3 ezüst forint és 3 ezüst huszas.

UJDONSÁGOK.

— Személyi hirek. Széll Kálmán pénzügyminiszter tegnap este, — gróf Lónyay Menyhért pedig tegnapelőtt Budapestre érkeztek. Ez utóbbi Sarkadinárol jött.

— Liszt Ferencz november elején érkezik körünkbe, hogy a zene akademia magasabb zenei osztályának vezetését ismét átvegye. A maestro husvétig marad körünkben.

— Udvari gyász van néhai özvegy Mária Leopoldina szász királynéért szeptember 15-dikétől kezdve 46 napig felváltva, — és pedig az első 18 napon szeptember 15-től bezárólag október 2-ig a mély, az utolsó 28 napon október 3-tól bezárólag 30 ig pedig a kisebb gyász.

— Hymen. Dr. Mangin Károly a közkiszteletben álló derék zalamegyei t. főorvos folyó hó 8-án jegyet váltott Ollárban Rotter Vilma kisasszonynyal, a megye „gyöngyével" — a mint a szép és kedves hölgyet nevezni szokják.

— Auersperg herczeg, az osztrák miniszterelnök neje veszélyesen beteg. A beteg nő Auersperg Károly herczeg birtokán van, Albrechtsbergen; hol férje is mellette tartózkodik.

— A szerb miniszterelnökről Krisztics ról, ki jelenleg Budapesten időzik beszélik, hogy a nap jó részét fővárosi szerb kereskedők körében tölti, kikkel a „honi" hadsereg számára küldendő élelmi és ruhaszállitmányok iránt értekezik. Tegnap jelen volt a gyapju utczai német színház előadásán, a vacsora utáni fekete kávéját pedig a Herrmann-féle kávécsarnokban itta meg, hol lapokat is olvasott, s a legujabb plevnai sürgönyök láttára — szemtanuk előadása szerint — ideges mozdulatokkal fejezte ki, szerb nyelven államférfiu gondolatait környezete előtt.

— A tud. és müegyetemi olvasókör tisztikara ma délután 6 órakor következőleg alakult meg: Elnök Ragályi Lajos, alelnök: Major Ferencz, pénztárnok: Nevisnyei Antal, ellenőr: Szabó Dénes, főtitkárok: Barabás Béla, Scheffer László, főkönyvtárnok: Pollák Ernő, könyvtárnokok: Schuschny Henrik, Fényes Dezső, Szivák János, jegyzők: Jassik János, Lator Géza, háznagy: Haubertih Henrik.

— A budai szüret ügyében ma reggel nehány bérkocsin Gerlóczy alpolgármester, az első három kerület elöljárói s több fővárosi képviselő kikocsiztak a szőlőhegyekbe, hogy a hegyi utak minőségét megvizsgálják, s a szőlőtermés miként fejlődését szemügyre vegyék, hogy azután ennek alapján a szüretelés megkezdésének ideje meghatároztathassék. A határozat közhirré fog tétetni.

— A Corvinákat a héten szállitják a muzeumból, hol ideiglenesen közszemlére tétettek, az egyetemi könyvtárba. Szinnyey József főkönyvtárnok külön diszes szekrényt csináltat számukra.

— Az athletikai club választmánya ma délután 5 órakor ülést tartott, melyen a club jövő évi költségvetését állapiták meg.

— A Kisbér vetélytársa. Doncasterben a legutóbbi lóverseny alkalmából a St. Leger dijat lord Falmouth három éves pej ménje, Silvio nyerte meg. A másodiknak érkezet Lady Golightly szintén az ő tulajdona. Silvio volt az idei Derby-versenyben is az első, szerencsésebb tehát, mint Kisbér, mely tavaly a doncasteri gyepen veszté el erejét s azóta fel sem épült.

— Az országos honvédegyletek központi igazgató választmánya f. hó 18-án kedden délután a megyeház kis termében rendes ülést tart.

— Borzasztó album. Helfy mai interpellatiójának illustratiójául, 31 cabinetportrait mutatatott fel a képviselőházban, melyek egy konstantinápolyi fényképész által az oroszok által megcsonkitott törökökről vannak felvéve. Borzasztó album ez. A lábszáron, a kődökön, a derékon sulyos sebek van ütve. Két képen a megvakitott török tartja ölében, fején és karjain sulyosan összezuzott gyermekeit, két leány őrzi kiteritett anyja összemarczangolt holttestét. Egy szegény nő ágyékán tárja föl sulyos sebeit. Egy másik, fejét hajtja a másik ölébe, dereka van összetörve. Öreg török ködökig levetköztetve van mindenütt össze sebesitve. Legtöbb seb fejen, lábszáron és karon van ejtve. Borzadály és undor fogja el az embert a borzasztó album látására.

— A kir. m. tud. egyetemi bölcsészethallgatókat segélyző-egyesület bizottságának névsora a f. évi szept. 14-én tartott választások szerint: Elnök: ifj. Szinnyei József, titkár: Zák R. József, pénztárnok: Hamburg Izidor, ellenőr: Bujtás János, főjegyző: Marusák Pál, aljegyző: Kisimrédy Pál, könyvtárnok: Rácz Géza, háznagy: Somogyi Ignácz, rendes bizottsági tagok: Bélay Jenő, Mészáros István, póttagok: Andrejczó Tivadar, Magyar Miklós, Szivák János, Maresek Andor, Boór Lajos, Stolcz Kálmán.

— A hivatalos lap is hirdeti már, hogy a bécsi orsz. törvényszék tolnai gr. Festetics Lajost tékozlás miatt gondnokság alá helyezte.

— A török sebesültek javára Székely Berta urhölgy Nyir-Bogdányból 2 kilo 700 gramm, Hoffmann Lajos ur Kalocsáról 2 kilo 650 gramm, Dr. Gájásy Lajos kórházi főorvos ur szegzárdról 900 gramm és Keresztes Szidonia urhölgy Székesfehérvárról 2 kilo 700 gramm tépést küldött be szerkesztőségünkhöz.

— A hevesi kiállitás, melyet a hevesmegyei és jászkunkerületi gazdasági-egyesület rendez, holnap reggel nyilik meg. A kiállitással járó mozgalmakat emelni fogja azon körülmény, hogy ez alkalommal két angol mértföldnyi területen érdekes ló- és üggető versenyt is fognak tartani. A lóversenyen az első dij 6, a 2-ik két s a harmadik egy db aranyból álland. Az üggető versenynél a nyertes egy-két lovas diszostort kap a verseny monogramjával a lótenyésztési bizottságtól.

— Kossuth mint rosz ember. A kassai napok emlékeiből irja az „Abauj-Kassai K." e kis episodot: „Estve a szinházban diszelőadás volt, mely majd minden tekintetben szerencsétlenül ütött ki. Az árak halatlanul magasan állapittattak meg. Ennek daczára lett volna — a karzat kivételével — vidéki közönség elég, ha a jegyárusok még az utolsó nap is nem tartogatják vissza — talán kiválasztottaik számára — a jegyeket s nem hiresztelik, hogy elfogytak mind. Az a karzat! az a karzat! A szinigazgotó váltig védte a szinügyi bizottságban a karzati közönség jogait; elmondta, hogy azt a jó népet kizárni nem lehet, hadd legyen annak is öröme a királyban, látványa a környezetben! Már-már könyörült a bizottság a jóra való publikumon, midőn a fő-fő rendező azzal állt elő, hogy „hátha valamelyik karzatbeli elkiáltja magát: éljen Kossuth Lajos! Ez hatott. Egy frt s egy frt 50 kr. lett a karzati dij, hadd maradjon ki a „Gsindel," Szegény Kossuth! Ha tudnád, hogy miattad még csak diszelőadást sem nézhet meg a kassai szegény ember s hogy miattad valószinüleg deficit lesz a jótekony czélra szánt előadásnak vége! — — —

— A harcztér inségesei iránt nemcsak magánosok, hanem testületek is mutatnak az országban igen szép érdeklődést; jó példával járt erre elől az egri ó-kaszinó, mely a mult napokban tartott rendkivüli közgyülésén a török inségesek és sebesültek javára 300 frtot szavazott meg s elhatározta 14 gyüjtő ivnek, az e czélból alakitott gyüjtő bizottság tagjai közt leendő kiosztását, hogy a városban nevezett jótékony czélra gyüjtések eszközöltethessenek. Ezen társulat ugyanez alkalommal a párisi magyar egylet javára is 100 frttal szavazott meg, s illetőleg egy ily értékü részvényjegy megvásárlását határozta el.

— A budapesti honvédegylet tegnap a török főconsulnak 61 frt 20 kr kész pénzt adott át, mit a sebesültek javára a lánczhid személyzete a maga és Margithid személyzetének körébe gyüjtött. Ugyancsak e honvédegylet a napokban értékes tépés csomót kapott Gödöllőről név nélkül. Ez alkalomból a budapesti honvédegylet nyilvánosságra hozza, hogy a sebesültek számára tépés-gyüjtést, mit ő volt szerencsés megkezdeni, ismét folytatja s adományokat Chorin Zsigmondhoz (váczi-utcza 16. sz. a.) czimezve ismét elfogad.

— Zichy Mihály testménye s a bécsi Kunstverein. Egy könyomatu helyi lap értesül, hogy Zichy Mihály a „királyné Deák Ferencz ravatalánál" czimü, s általa jótékony czélra sokszorositandó allegoriájából a bécsi „Kunstverein" 2000 példányt hajlandó megszerezni, darabját 1 frtjával; kiköti azonban, hogy a többi példány az átveendő 2000 példánynyal egyidőben jelenjék meg. A 2000 példányt a „Kunstverein" tagjai között fogják kiosztani.

— Az orvostanhallgatók segély- és önképző-egyesületének bizottsági ülésén Major Ferencz egyhangulag elnökké kiáltatván, elnöklete alatt a tisztviselők választása következőképen ejtetett meg; Alelnök: Tóth Lajos, főjegyző: Markusovszky Béla. titkár: Szaplonczay Emanuel, pénztárnok: Szabó Dénes, ellenőr: Morelli Károly, könyvtárnok: Okolicsányi János, háznagy: dr. Zsák József, segédjegyző: Besenbek Géza, segédkönyvtárnokok: Sztehló Aurél és Isoó János, bizottsági tagok: Grünwald Mór, Alexi János, Ottawa Ign., Steiner Simon, Bókay Árpád, Kornis István, Karafiath Márius, Nánássy József, Horváth István, Goldstein Mór.

— A fogaskerekü vasut alsó várótermében e hó 13-án délután egy női ancre savonette aranyóra, nefelejtsvirág metszetekkel a födelén. elveszett. A ki a főkapitánysághoz behozza 10 frt jutalmat kap.

— Miklik András, ki Bián Schulteisz Manó boltját feltörte, a megye börtönéből megszökött.

— Közelebbről öt hullát fogtak ki Pestmegyében a Dunából; — u. m. egy 20—25 éves női hullát Tökölnél, egy meztelen férfi hullát Sziget-Szent-Miklósnál, egyet Csépnél, egyet Csepelnél s egy 20—25 éves férfi tetemét Makódnál. A három középsőnek az életkorát sem a halottkém, sem a boncoló orvos nem tudták meghatározni az erjedés miatt. Az elől emlitett női hulla az előkelő osztályhoz tartozott.

— Beöthy Károly szabólegény Nagy Ödön ur távollétében ennek czukor-utcza 8. sz. alatti lakására jött, s azon ürügy alatt, hogy gazdája ruháit kijavitani fogja, a cselédtől 65 frt értékü sötét szürke kabátját kicsalta, azután pedig nyom nélkül eltünt.

— Sport. Volt ma hajnalban dolguk azoknak, a kik a lövész-uteza 11. szám alatti házban laknak. Egy róka, még pedig vén róka, hogy hogy nem, bevette magát az emlitett ház pinczéjébe, honnan fellátogatott az udvarra, hogy valami elemozsina után lásson. Itt keresgélése közben belé talált szorulni egy gyermekasztal lábai közzé, melyből sehogysem tudott szabadulni. E nyaka közzé vett igájával aztán neki indult az udvaron álló virágcserepeknek, melyeket sorra feldöntött. A zajra kigyült az egész ház népe, mely eleintén farkasnak, majd veszett ebnek nézte, mig a házmester felismerte benne azt a rókát, mely egyik lakónak nyulpecsenyéjét csente el a napokban a pinczéből. A róka nem mai gyerek s igen szelid. Valószinü, hogy valami állatkedvelő fogságából szökött meg.

— Tegnap Budán egy két és fél éves gyermek esett a mosóteknőbe s megfullt mielőtt észrevették volna. A gyermeket Szabó Istvánnak hivták.

— Ma reggel virradóra az uj épület és holduteza sarkán egymásba tömve 25 zsák találtatott. Valószinüleg megrettent tolvajok hagyták ott; most a főkapitányságnál vannak.

— A zugligetben, Svábhegyen, szép juhásznénál és a Lipótmezőn eddig csak elvétve lehetett padokat találni az utak mellett, hol a közönség megpihenhetett. A tanács az erdészeti bizottmány javaslatára elrendelte, hogy a városi raktárakban levő kőanyagból az emlitett helyekre az utak mellé elegendő számu kőpadokat faragjanak.

Szinház, müvészet.

— A nemzeti szinházban e hét egy forditott ujdonsággal szaporitotta a drámai repertoirt. A darab czime „Szulejka", német drámai költemény, mely egy Weimári fiatal költő müve és se nem jobb, se nem rosszabb, mint az e fajta német szindarabok általában. Egy adag szentimentalismus, sok valószinütlenség és szép, de régi igazságok párbeszédbe füzése. A darabról mult számunkban szóltunk részletesben. — Egyéb tekintetben a hét „zajtalanul" perdült le. — Az operai előadásokban Balázsné asszony betegsége hatott zavarólag a játékrendre. Ez okból „Mignon" előadása (Nádaynéval) két-háromszori kitüzés után is a jövő hétre maradt el. A vendégszereplések az esték jó idénybe zökkenésével

megszüntek. — Nagy veszteség érte az intézetet Lehman Mór diszletfestő halálával; a kinek a nemzeti szinház sok gyönyörü dekorácziót köszönhet. A szinház legközelebbi ujdonsága a „Legujabb butrány" franczia vigjáték.

— A népszinházban Soldosné asszony felléptei tartják lekötve a közönséget, kivel a babérokban Vidmár E. k. a. osztakozik. Soldosné kitünő alakitásai péntek óta a „Marjolain"-vel gyarapodtak, mely általános itélet szerint egyik legjobb, sőt az operettekben tán legjobb szerepe lesz neki. Az uj operettel a népszinház egy ideig ki fogja huzni. E mellett a személyzet egy kisegitő mellék darabra, egy-felvonásos operettre készül. Aztán fog szinre kerülni a nagy látványosság, „Dráma a tenger fenekén," melynek előadatása már nem sokat fog magára váratni. — Októbertől kezdve a népszinháznál nevezetes személyváltozás áll be. — A jövő hét pénteki ujdonsága a „Két testvér" czimü uj népszinmü lesz, melyben az énekes szerepeket Vidmár E., Komáromi M. és Egri Kálmán a többi főbb szerepeket pedig Eőry, Solymosi, Rákosy Szidi és Horváth V. fogják játszani. Az olvasó próbát ma tartották meg belőle.

— A budai várszinházban október elsején kezdődnek meg ez előadások s minden csütörtökön, szombaton és vasárnap, hat hó alatt 72 előadás tartatik. A bérlet hirdetmény már megjelent.

— A vidéki szinészet körében október elejével áll be a serényebb munka saisonja. A kolosvári szinház tagjai N.-Váradon ide s tova befejezik az idényt. A szinkört e hó 25-én hagyják el. — Az aradi társulat már teljesen szervezve van. Hasonlókép a szegedi és a kecskeméti társulat, mely utóbbi Néməthy György igazgató vezetése alatt 35 tagból alakult meg. Mint egy hozzánk beküldött jelentésből látjuk: a társulat képesnek igérkezik kielégiteni Keoskemét város közönségének igényeit. A főbb tagok: Hetényiné Komáromi Mari, Szigligetiné Pálmay Ilka (operette), Néméthyné, Csabainé; a férfiak közül Hetényi, Bokody, Némethy, Balázs stb. arról kevesebbet hallani a debreczeni szinházról, a melynek sora iránt semmi informatióval sem rendelkezünk.

— A képzőmüvészeti csarnokot hir szerint csak a jövő hó második felében fogják megnyitni.

— Bécsi szinházi hirek. A bécsi szinházak egymást mulják felül az ujdonságok összehalmozásában. A Burgszinház novitása: az „Utazás Chivába" után a szinpadon egymásután következni fog három fő és négy mellékdarab. („Der Hypochonder", Mosertől. „Arabella Stuart", Gottschalltól. „Rudolf von Erlach," Nisseltől, és „Die Raben", „Der Schimmel" (ez is Mosertől), „Nach der Hochzeit", „Kriegslist". — Az udvari opera föllépteti a télen Fauret párisi hires baritonistát és sétahangversenyre is készül az opera.

— A Stadtheater mult héten egy nagy hatásu olasz tragödiát mutatott be „Messalinát" Cossá-tól, melyet azonban a censura kegyetlenül megnyirbált. — A komikus operában idegen társulatok fognak játszani. Ez intézet az egész idény alatt internationalis marad. Svoboda csak jövő évre készül önálló társulatot szervezni. Deczemberre egyebek közt Windham, angol vállalkozó fog e szinházban játszani.

Gallmayer kisasszony Sigman nevü szinészszel Hamburgban polgári házasságra lépett.

Fővárosi ügyek.

—Közlekedés. Holnap tartatik meg az uj pesti bucsu, s e napon a főráros és Uj-pest közt 5. gőzhajó fog közlekedni. Mint azonban értesülünk az Obuda s Ujpest közt fennálló közvetlen közlekedést még e napokban beszüntetik.

— A „Geld für Alles boltok végórája ütött. Az a sok koldus zsaroló, ki zálogba veszi a holmit, hogy aztán annak utólagos elzálogitásával szerezzen pénzt s utójára szökjék meg, becsületes foglalkozásra fog fanyarodni, — mert nem fogja letehetni a tizezer forint cautiót, mit az uj ipar rendszabály zálogos boltra kiszab. E rendszabály a kereskedelmi ministeriumtól, hová nemrég javitva terjesztetett föl, most teljesen jóváhagyva s oly utasitással érkezett le, hogy a főváros azt haladéktalanul léptesse életbe s hajtsa végre a benne foglalt intézkedéseket. Az iparrendőri szabály pontjait annak idején ismertettük s joghatályának csak örvendeni lehet.

— Erdei kártéritések behajtása iránt a fővárosi tiszti ügyészségnek a tanács által közel 100 ügy lett kiadva, melyek közül az ügyészség azonban 16 féltől csak 48 frt 70 krt volt képes per utján behajtani, mert a többi kártéritésre kötelezettnek részint lakása nem tudatik, részint pedig az ügy természeténél fogva a tényálladék megállapitása nehezen eszközölhető. Egyébiránt ezen ügyekre vonatkozólag kimondotta a tanács, hogy miután ily csekély ügyekkel a tiszti ügyészség elhalmoztatván munkaerejét más fontosabb ügyektől vonja el, — ezentul ily ügyeket a ker. elöljáróságok saját hatáskörükben, közigazgatási uton intézzék el, ugy hogy az erdészeti személyzet zálogot vevén azoknak kiváltása s esetleg a zálogtárgyak elárvereztetése képezze a birságot és csak fontosabb kártéritési ügyekben, vagy ott hol zálogás nem történhetett, vétessék igénybe a peres eljárás. — A VIII. ker. Mátyás-téri háztulajdonosok az iránt folyamodtak a tanácshoz, hogy a Mátyás-téri közkutak minél előbb vizvezetéki kutakká alakittassanak át. A tanács a kérelemnek helyt adott és egy vizvezetéki közkutnak felállitását hatósági költségen elrendelte.

Törvényszéki csarnok.

— Felségsértés. Bokoszajev Piada 32 éves pórnő Plosiczáról vádoltatik, hogy f. évi február 13-án azon alkalommal, midőn az adófelügyelő terményeit lefoglalta, ő felsége személyéről illetlen kifejezéssel tett emlitést. Négy tanu egybehangzó vallomása ellenében, vádlottnő tagadja a sérelmet képező szavak kiejtését: a törvényszék 8 heti börtönre itélte vádlottnőt.

— Esküdtszéki tárgyalás, A budapesti esküdtszék előtt a mai napon tárgyalták a Rácz György és Rácz Vilmos kulai lakosok ellen inditott sajtópert, melyet Vály István kulai lakos és földbirtokos rendeltetett el ellenök. A biróság Fjreureisz elnöklete alattalakult meg. A vádló személyesen is megjelent, de Polonyi Géza ügyvéd által is képviseltette magát, a vádtottakat dr. Füzessèry Géza védi.— Rácz György kereskedő, Rácz Vilmos lapszerkesztő. Felolvastatott a vádlevél az incriminált hirlap-közlemény.

A sajtóvétség tényálladéka következő: Wály János kulai birtokos 1874 deczember 23-dikán a „Magyar Ujságban" egy levelet közölt, melyben ugy maga, mint több elvbarátai megbotránkozását ecsetelé a felett, hogy a megyei állandó választmányba egy vagyonbukott kereskedőt, a főispán ajánlata folytán felvettek. E czikkre vonatkozólag 1875. január 5-dikén a „Magyar Ujság" nyilt tere rovatában egy „Zs." jegy alatti közlemény jelent meg,melyben Wály János tegilletlenebb kifejezésekben gyanusittatik a kulai nevelő és tápalapitvány kezelése körül elkövetett rendetlenségekkel és lelkiismeretlen önző eljárással e közzététel folytán Bács-Bodrogh megye közönsége egy bizottságot küldött ki a kérdéses alap kezelésének megvizsgálására. A bizottság a megejtett vizsgálat után a megyei állandó bizottsághoz küldetéséről és eljárásáról jelentést tett, melyben a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak Wály János önzetlen lelkiismeretes és hasznos kezeléséről, inditványozván, hogy a bizottmány Wály Jánosnak az alap kezeléseért elismerőleg jegyzőkönyvi köszönetét nyilvánitsa. Wály János ezek után a „Magyar Ujság" szerkesztőjét az emlitett közlemény szerzőjének megnevezésére felszólitá, mire ez Rácz György kulai lakost nevezé meg, Rácz György ellenben Vilmos testvérét mondá a közlemény szerzőjének és Rácz Vilmos a felelősséget magára is vállalta. Wály azonban bizonyitékot szerzett az iránt, hogy Rácz György a közlemény értelmi szerzője s ugyanaz volt a beküldője is. A törvényszék, ugy a királyi Curia is Rácz György ellen a sajtóeljárást elrendelte. Wály János panaszát a közlemény 6-ik pontjára alapitja, melyek közül három őt, mint magánszemélyt rágalmazza és gyanusitja, három idézett kifejezés pedig közmegbizotti müködését gyanusitja az általa kezelt pénzek elsikkasztásával. — Rácz György vallja, hogy a felolvasott közleménynek sem nem szerzője sem pedig telelősséget nem vállal érette. Ellenben Rácz Vilmos a szerzőséget és felelősséget magára vállalja.

A vizsgálati iratok fölolvasása nem ellenezletik. Az előző czikk felolvasása elrendeltetik, felperesi tanuk kihallgatása elhatároztatott, a vádlottak tanui nem hallgattatnak ki, mert okmányilag igazolta Wály a számadástételt; a megye-bizottmány jelentése felolvastatik — a semmiségi panasz ellenben nem olvasandó fel. — Mellőztetik a községi bizonyitvány felolvasása, a csődmegszüntető végzés felolvasása, a „Magyar Ujság"-ban és a „Pesti Napló"-ban leirt közgyülési tudósitás, ugy a „Temesi Lapok" czikkeinek felolvasása. Vádló köszönettel fogadja — vádlottak semmiségi panaszt jelentenek be. — Ezek után a tanuk kihallgatása következett.

Schlagetter Tamás tanu kulai lakos takarékpénztári igazgató olvasta a peres közleményt. Rácz György különben is ezen közleményt előtte is kéziratból és tisztázatból felolvasta, a fogalmazványt is megmutatá tanunak, és tanu vádlott irását felismeré a fogalmazványban Rácz Vilmos az időben távol volt Kuláról. Wály István legjobb hirnévnek örvend Kulán és a megyében.

Kármán Lajos orsz. képviselő előadja, hogy Rácz György oly kérelem kiséretében küldé neki a kérdéses közleményt, hogy annak a „Magyar Ujság"-ban való kinyomatását eszközölné. A közlemény Rácz György saját kezeirása volt.

Szederkényi Nándor birtokos azelőtt a „Magyar Ujság" szerkesztője igazolja vallomásában, miszerint Kármán Rácz György nevében és megbizásából kérte a közlemény közzétételét. A lap keretén belül azonban tanu helyet nem adott annak, igy a nyilt tér rovatában jelent meg és az azért járó dijat Kármán fizette.

Ezek után Rácz György és Vilmos vallomása, Waly István közgyülési tudósitása, a kulai iskola alapról felvett vizsgálati jegyzőkönyv és a vizsgáló bizottság jelentése felolvastattak.

Vádló az esküdtszék lelkiismeretén alapuló itélethozatalban ügyének igazságos eldöntését látva, azon esetben, ha György elitéltetnék, visszalép a vádtól.

Védő Dr. Füzessèry Géza — a szerzőségre nézve a tanukat kifogásolja, a közleményben sértést vagy rágalmazást nem talál, az csak felelete Rácz Vilmosnak testvérjét lealázó, Wály által irt tudósitásra; kéri védenczei felmentését.

Ezek után elnök összegezvén a tárgyaláson történteket, az esküdtszéknek átadja a kérdéseket, mire azok visszavonulván Dr. Eberling elnökük a szavazás eredményét kihirdeté, mely szerint Rácz György 7 szavazattal 5 ellenében Wály Istványon mint magán személyen elkövetett rágalomban vétkesnek kimondatik, és a kir. törvényszék mint sajtóbiróság által 100 frt pénzbirság 85 frt perköltségen 227 frt 73 kr. tárgyalási és 38 frt tanuzási költségfizetésében marasztaltatik. Dr. Füzessèry semmiségi panaszt jelentett be.

TÁVIRATOK.

A király Czegléden.

CZEGLÉD, szeptember 15. (Az „Egyetértés" távirata.) **Tegnap a városi nép nevében Molnár Sámuel képviselő többed magával tisztelkedett a török katonai attachéenál. A képviselő magyaros öszinteséggel üdvözölte a vendéget, a ki nagy szivélyességgel fogadta a küldöttséget. Válaszában felkérte a küldötteket, hogy kerüljék el a tüntetést, s a tömeges megjelenéssel ne hozzák zavarba ugy is kényes helyzetében. A polgárság este még is meg akarta tartani a fáklyás-zenét, vagy legalább a serenadot. Szapári főispán azonban szigorurendeletet bocsátott ki, s eltiltott minden tüntetést. Megtudtuk, hogy a király személyének jelenléte nem tartóztatta vissza a hatalom kezelőit, hogy esetleg polgárvérben gázoljanak a király szeme láttára. A török atachée lakását megyei és titkos rendőrökkel fogatta körül, a kiknek meg volt hagyva, hogy minden csoportosulást fegyveres erővel is akadályozzanak meg. A kapitányságot felelőssé tették, s felhatalmazták, hogy szükség szerint katonaságot is alkalmazhasson. E gyöngéd szabadság áldásait terjesztették felénk a király itt tartózkodása alkalmából.**

A király ma háromnegyed tizenkettőkor távozott el körünkből. A kormány itteni satellesei között ajándékok osztattak ki. Bartha polgármester kapott egy 600 frt értékü gyémántos gyürüt. Csizmadia mérnök egy 300 forint értéküt, Szalai főjegyzőt, mint incarnatus pecsovicsot nem méltányolták eléggé, csupán 100 forintos gyürüt kapott. A szegények részére 500 frt. az óvoda részére 250 frt, a községi kórház részére 250 frt. volt utalványozva a király pénztárából.

Feltünést keltett és a rosz hangulat tetejébe még roszabb benyomást szült, hogy azon ebédre, melyre valamennyi vallásfelekezet lelkésze hivatalos volt, Dobos lelkészt tüntetőleg meg nem hivták. A Turinba járásért igy akarták büntetni, holott csak emelték népszerüségét.

Konstantinápoly, szept, 15., este. **Mehemed Alinak egy mai sürgönye jelenti: Tegnap az oroszoknak 22 zászlóalj gyalogságból, 3 ezred lovasságból és 65 ágyuból álló hadserege megveretett és viszszanyomatott Szinánba. A török hadosztály 12 zászlóaljból állt, melyekhez azután 6 más zászlóalj csatlakozott.**

Bécs, szept. 15. Belgrádból a következőket távirják mai kelettel a „Pol. Corr."-nek: Hivatalos értesülés szerint a konstantinápolyi szerb ügyviselő eddig nem bizatott meg a diplomatiai összeköttetés megszakitásával. Ez egyelőre még Konstantinápolyban marad. Egy innen intézett felszólamlás folytán a törökök odahagyták az általok megszállt Bujuklijagát. A topcsideri táborból valamennyi csapat a határhoz ment.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 15. **A lapok állitják, hogy a kedden Plevnánál folyt ütközetben a visszavert románok több ágyut hagytak hátra. Az Orhanije-be vezető ut még Ozman birtokában van. Mehemed Ali folytatja előnyomulását. — Rusdi pasa, volt nagyvezér, komolyan megbetegedett.**

Lemberg, szept. 15. (Az „Egyetértés" távirata). A lengyel lapok elégtétellel veszik tudomásul a kassai toast helyreigazitását, s hangsulyozzák, hogy a toast szövege a lengyel köröket is meglepte.

BÉCS, szept. 15. **A „Pol. Cor."-nek a következőket jelentik Bukarestből mai kelettel: Szkobeleff tábornok, midőn az előbbi napon elfoglalt védmüveket heves harcz után kénytelen volt föladni, s embereinek fele és 3 ágyu elveszett, a törökök által szorongattatva, ismételten kért segélyt, de hiába, mert azt Leviczki, a vezérkar alfőnöke megtagadta. Végre jött segély, de már későn érkezett. Grivicza főeröd még az oroszok és a románok kezében van, kik abban megerősitették magukat. Plevna ágyuzása folyik. A románok vesztesége a legutóbbi harczban 1500 halott és sebesült volt.**

Páris, szept. 15. (Az Egyetértés" távirata.) A „Mem. Dip." szerint Anglia minden feltünés nélkül kis részletekben folyvást küld csapatokat a Bezika-öbölbe. — A német beavatkozást, valamint a hadviselő felek közti közvetlen békekötést megakadályozandó, Anglia esetleg megszállni szándékozik Egyptomot.

BÉCS, szept. 15. (Az „Egyetértés" távirata.) **A czár nevenapja az orosz hadseregnek halottak és sebesültekben 16.000 emberébe került** — irja a „N. W. T."

Páris, szept. 15. (Az „Egyetértés" távirata.) Gambetta pörének második tárgyalása f. hó 22-én történik. A legfőbb biróság itélete nem várható okt. 19-ike előtt. Hirlik, hogy a kormány a választást el akarja halasztani okt. 14-ike utánra.

London, szept. 15. (Az „Eyetértés" távirata.) **A „Standard" egy sürgönye jelenti, hogy Ozman pasa közeledése Szofiával s távirdai összeköttetése Konstantinápolylyal és Mehemed Alival helyre van állitva. Az oroszok szándéka öt bekeriteni, teljesen meghiusult. Ozman pasa most támadólag lépett fel.**

Berlin, szept. 15 Külföldi lapok azon jelentései ellenében, mintha a német kormány befolyást gyakorolt volna Romániának és Szerbiának az actióba való lépésére, a „Nat. Ztg". azon helyzetben van, hogy kijelentheti, hogy mindennemü általában s minden tekintetben valótlan. A német kormány nem ereszkedett semmi befolyásolásba sem Romániában sem Szerbiában ez államok legujabb elhatározásainak értelmében, s ez államokkal szemben azok ilynemü lépéseiben, valamint az ezek fölötti alkudozásokban semmi része sincs.

Bécs, szept. 15. Párisból távirják a „Pol. Corr."-nek: A közelgő választási idény daczára, tekintettel az itteni börzének az osztrák értékek iránti hangulatára, az illető körökben elhatározták a magyar aranyjáradékot október első felében kibocsájtani.

Páris, szept. 14. (Az „Egyetértés" távirata.) Mac-Mahon Poitiersbe érkezett s vasárnap visszatér Párizsba.

Bécs, szept. 15. A „Pol. Corr." egy mai keletü félhivatalos bukaresti táviratot közöl, mely a következőket jelenti: A románok a legutóbbi plevnai harcz után kitüzték a parancsnoki parlamentair-lobogót s egy csapatot küldtek a csatatérre az elesett románok összeszedése végett. A törökök azonban ráló̈ttek a vörös kereszttel jelzett egészségügyi tisztekre s kettőjöket megölték.

Krakkó, szept. 15. (Az „Egyetértés" távirata.) A lublini, ploczki és radomi katonai kerületek parancsot kaptak, hogy minden csapatot, különösen a lovasságot indulásra készen tartsák.

PÁRIS, szept. 15. **Egy hivatalos rendelet a választásokat véglegesen oct. 14-ikére tüzi ki.**

Bécs, szept. 15. A kiegyezési bizottság megkezdte a bankstatutum részletes tárgyalását. A „banktársaság" vagy „bank" czim fölött vita támadt, melynek folyamában a pénzügyminiszter kijelentette, hogy a magyar pénzügyminiszter ragaszkodni látszik a „banktársaság" czim megtartásához. Az I. czikknek a nemzetibank átalakulására vonatkozó része Sturm inditványa szerint, a többi része pedig a bizottság fogalmazása szerint fogadtatott el, minélfogva a „bank" nevezet elfogadtatott. A 2. czikkhez Klinkosch azon hozzáadást inditványozza, hogy a fiók állitásának megtagadása esetében az osztrákmagyar kormány határoz. Hosszas vita után több inditvány tétetett s a czikk végre a bizottság szövegezése szerint fogadtatott el. Klinkosch inditványát elvetették. A 4. czikk tárgyalását függőben hagyták, mivel a bankalap leszállitását meg kell fontolni, ámbár Herbst ugy véli, hogy inkább a részvénytőke fölemelését kell elhatározni. Az 5. czikket a bizottsági javaslat szerint 6, s a magyar szöveg módositása értelmében 7 szóval változatlanul elfogadták.

Athen, szept. 15. Kanarisz tengernagyot éjfélkor megötötte a guta. Hirlik, hogy a királyi pár részt vesz a temetésben. A miniszterválság sulyos. A miniszterium valószinüleg megmarad ideiglenesen a kamara összeüléséig melynek mielőbbi egybehivása várható.

Bécs, szept. 15. A „Pol. Cor." közli a Derby lord jegyzékére adott s f. hó 4-én kelt görög válaszjegyzék szövegét.

Zágráb, szept. 15. Az országgyülésen az uzsoratörvényt Derencsin osztályfőnök és Vudrics előadó fényes védelmezése után az általános vitában 34 szóval 12 ellen elfegadták. Azután Folnegovicsnak, a fiumei esetekre vonatkozó inditványát fogadták el egyhangulag a bán azon nyilatkozata folytán, hogy a vizsgálat meg lévén kezdve, a jelentés bevárandó.

Debreczen, szept. 15. A mai debreczeni lóversenyek a következő eredménynyel végződtek: a két évesek 200 arany dijára első érkezett a czélhoz gróf Festetics Pál „Taliér" nevü kanczája, másodiknak gróf Sztáray János „Altoná"-ja, harmadiknak gróf Henckel „Hungáriá"-ja, mindössze hat ló futott. — A nagy handicapot gróf Forgách István hat éves „Dujad"-ja nyerte, másodiknak érkezett a czélhoz báró Orczy Elek három éves „Czigány legény"-e, harmadiknak Baltazzi Aristid öt éves „Sant Jágó"-ja, mindössze öt ló futott. — A három évesek versenyében a 200 aranyat ismét Festetich Pál gróf nyerte el „Bimbó" nevü kanczájával, másodiknak érkezett a czélhoz Gyürky Béla „Lőrincz" nevü három éves sárga ménje, harmadik gróf Eszterházy Miklós „Ocarina" nevü sárga kanczája lett, negyedik Blaskovics Miklós „Csalogány"-a, Edijat Festetics Pál „Bimbó"-ja könnyen nyerto. Az akadály versenyt Baltazzi Aristid négy éves kanczája „Baby" vetélytársak hiányában egyedül járta körül.

Bécs, szept. 15. Magyar földteherm. kötvény 77 —. Salgó-Tarján 80.—. Magyar hitel 199 75 Magyar zálogievél 96 75. Erdély 110.—. Magyar keleti vasut 66.25. Magyar sorsjegy 82.—. Magyar földhitel 18 —. Magyar vasuti kölcsön 98.75. Anglo magyar —.—. Franko-magyar bank —.—. Alföld 120.—. Magyar északkeleti vasut 115.—. Kel.-vasuti elsőbbségi kötv. 64 50. Tiszai vasut 192.—. Municipal-bank —.—

Bécs, szept. 15. Hitelrészv. 220. —. Galicziai 251.— Államvasut 280 —. Rente 64.95. 1860-as 112.50. 1864-es 134.50. Ezüst 105.—. London 117 90. Unio-bank —.—. Általános épitőbank —.—. Angol-Osztrák 108.—. Lombard 82 —. Tramvay —.—. Hitelsorsjegy 165 25. Napoleond'or 945.—. Arany 5.63. Frankfurt 57.20. Porosz pénzutalvány 57 95. Török sorsjegy 14.50. Angol épitőbank —.—.

KÖZGAZDASÁG.

Az üzleti hetiszemle közlését tárgyhalmaz miatt, holnapi rendkivüli számunkra hagytuk.

Gyöngyös, szept. 14. (Saját tudósitónktól.) A hétfői 10 diki heti vásáron az eladók szép számmal voltak jelen, a vételkedv pedig nagy; tehát az ár a következő volt: Tiszta buza 10—11.40, rozs 7—7 30, árpa 7—7.50, zab 6—6.40, forgalom: 40 mm. A mai heti vásárunk igen élénk volt, s ugy az eladók, mint a vevők igen számosan voltak, amiért is az árakat a következőképen állapitották meg: Tiszta buza 10—11.20, rozs 7—7.30, árpa 7—7.70, zab 6—6.40, forgalom: 800 mm. A kukoricza törést már megkezdték, de nem a legjobb eredménynyel kecsegteti a termelőket.

Veszprém, szept, 14. (Saját tudósitónktól.) A hosszantartó szárazság után végre a mult héten megnyiltak az ég csatornái, de nem volt benne nagy köszönet, mert a lég is annyira és oly gyorsan meghült, hogy bizony már kezdtük előszedegetni téli ruhánkat is. A krumplinak tán még használt az eső, de kukoricza biz kevés van. A cséplés mindenfelé nagyban folyik és mint már egy izben emlitém az eredmény egyáltalában kielégitőnek mondható. Hetivásáraink is kezdenek élenkülni, de hiába, mert a mi kis pénzt áruinak, az legritkább esetben elégséges a hatralékos adómegfizetésére, az executió pedig mar folyik nagyban mindenfelé. — A mai hetivásáron, mely igen élénk volt a következő árakat jegyeztük: Buza 10.80—12, kétszeres rozs 8.20—9, árpa 7.50—8.80, zab 6.90—7.40. kukoricza 8.30—8.70, daraliszt 22 frt, zsemlyeliszt 18 frt, fehér kenyérliszt 14 frt, fekete kenyérliszt 12 frt, kukoricza liszt 11 frt, rizskása 30 frt, buza dara 22 frt, árpakása 32 frt, borsó 11 frt, lencse 11 frt, bab 12 frt, köleskása 14 frt, széna 3 frt 80. metermázsánként, marhahus 52 kr, disznózsir 1 frt 4 kr, marhazsir 1 frt 20 kr, birkahus 36 kr, szalona kr. 92—1 frt kilogrammként, — óbor hektoliterje 24.50, ujboré 16 frt, szilvapálinka literje 70 kr, közönséges pálinka 43 kr, — tojásból 4 drb 10 kr, — cserfa 3 frt 50 kr, — bükfa 3 frt 50 kr, — tölgyfa 3 frt köbméterenkint.

Közgyülési határozat megsemmisitése. A pozsonyi iparbank részvénytársaság közgyülési határozata ellen, mely szerint az 1876. évi mérleg helybenhagyatott és az igazgatóságnak a felmentvény megadatott — több részvényes a pozsonyi kir. törvényszéknél a keresk. törvény 174. §. értelmében panaszt emelt. A panasz a mérleg törvény ellenes megállapitására támaszkodva, előadja: hogy a vagyon tétel 13000 frt értékü váltót tartalmaz, noha a váltóadós a mérleg felállitása idejében vagyonbukott volt: a jelzálogi követelések között egy tétel szerepel 56000 frttal, mely a mérlegezés idején eszközölt árverezés alkalmával alig 20,000 frt fedezetet talált, vagyon tételt képezett továbbá egy az iparbankra átruházott biztositék, noha az a biztositékot eszközlő által már kötelezettségei fejében kimeritve volt; „vagyon" tétel alatt fordul elő 48,000 frt, mely tulajdonképen az 1873-ki évről származó 68,000 forint értékpapir számlai veszteség maradványa, illetőleg még veszteség, és igy a teher oldalra lett volna kiteendő. A terhek között a „részvénytőke" csak 200,000 forintban vétetett be, noha a bank részvénytőkéje 300,000 forintot képez. A királyi törvényszék a panasznak helyet adott és az 1876-ik évről szólló mérleget ugy az abból kifolyó közgyülési felmentő határozatot megsemmisité mint a törvénynyel ellenkezőt, és utasitá az igazgatóságot a kereskedelmi törvény 21-én 198 §-ának különbeni alkalmazása, ugy a keresk. törvénynek a fogságbüntetésre vonatkozó 218 §-ának foganatositása terhe mellett, az 1876-ik üzletévről szóló mérleg ujbóli; elkészitését és közgyülési jóváhagyás után a törvényszék elé terjesztését eszközölni.

Vásárügy. A földmevelés-. ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. évi 18314. számu rendeletével megengedte, hogy a Baranyamegyébe kebelezett Gödre községben ez évi szeptember hó 17-re eső országos vásár, ugyanazon hó 24-én tartathassék meg.

Konstantinápolyban székelő nagykövetünk folyó évi augusztus hó 31-iki jelentése szerint: a buza, kukoricza és rozsnak, valamint az azokból készült lisztnek Konstantinápolyba, az ottani fogasztásra való bevitelére engedett vámmentesség határideje még egy hónapra, az az folyó évi szeptember hó 1—13-ig meghosszabitatott.

Napirend.

(szeptember 16.)

Naptár Vasárnap, Kath: G. 17 Ludmilla. Prot: G. 16. Czipriàn Görög-orosz: 4. B. 16. Babilás Izrael: 9. Napkél 5 óra 39 perczkor. Nyugszik 6 óra 10 perczkor.

Muzeumban nyitva van a Természettektára délelőtt 9 órától d. u 1 óráig.

För. ipar körben estély, este 7 órakor.

Margitszigeten zene estély

Magyar daltársulat előadást tart a „Komlókertben" este 8 órakor

A gabonáshajók forgalma

Megérkezett Budapestre. Csury József „Ferencz"-e megrakva Nadályon Engeszmann számára 265 t. különfélével. — Leopold Ignácz fiainak „Egyenlőség"-e, megrakva Uj-Becsén Strasser és König számára 340 t. buzával. — Bruck Timon „Szt.-István"-ja, megrakva Pentelén saját számlájára 100 t. buzával 12. t. árpával. — Stefánovits Mihály „Béláj̈a"-ja megrakva Tasson Schvarz Imre számára 120 t. buzával — Freud Jakab fiainak „Rozsá"-ja megrakva Pakson saját számlájára 154 t. buzával. — Andrási Dániel „Zsófiá"-ja, megrakva Hartán Brachfeld Jakab számára 114 t. buzával. — Fischer M. W. „Ádámja"-ja, megrakva Dunaföldváron Strausz. Sándor és Fischer számára 170 t. buzával. — Freund és Trebitscher „Kalocsá"-ja, megrakva Ercsiben Deutsch Ignácz és fiai számára 175 t. buzával. — Kohn Rudolf „Sámuel"-je, megrakva Pentelén saját számlájára 30 t. buzával és zabbal — Ertner és Löbl „Helené"-je, megrakva Cservenkén saját számlájára 160 t. különfélével. — Ibisitz Ignácz „Anná"-ja, megrakva Zomborban Amon Jakab számára 110 t. buzával; 76 t. zabbal. — Pelczer és Widermann „Ferencz"-e, megrakva Kalocsán a Vindics uradalom számára 150 t buzával, 100 t. rozszsal.

Átmenőben Györbe: Tombatz Mihály „Szt-János"-a megrakva Szentesen Kepich Lipót számára 210 t. buzával. — Nikolics Miklós „Titel"-je, megrakva Szivatzon Kepich Lipót számára 310 t. zabbal. — Dunyerszky „Gedeon"-ja, megrakva Babatán saját számlájára 400 t. buzával.

Kivonat a hivatalos lapból.

(szept 15.)

Árverés a vidéken. Gyurim György 1736 frt oct. 29. Trencsén, — Dézsi János 1200 frt oct 3 Debreczen. — Plasz József 1200 frt 1116 frt oct, 5. Török szt.-Miklós, — Pleszkán Teréz 1118 frt oct. 19. Pacsér, — Hertel János 1257 frt oct. 16. Bzincz. — Roboz Gyula 5384 frt oct, 16. Győr. — Krizsák Józsefné 1924 frt oct. 13. Zsámbek. — Rákossy Nándor 33970 frt oct. Szeged. — Sztracsár Erzsébet 1630 frt oct. 8. Dejte. — Kajdocsy László. 3716 frt szept. 17. Ivánesa. Laszk Tivadar 1314 frt szept 28. Csarnóháza Krausz Sámuel 6402 frt oct. 18 N.-Szeben. — Reiser József 10106 frt nov 22 Dévényujfaluban. — Haluska Péter 8322 frt oct. 3. Szent-Miklós. Klempa József 2964 frt oct 4. Nyitra.

Csődök Popper Sándor h. böszörményi lakos ellen bej. szept 26. 27 38. Perügyelőül Német József ideig. tömeg gondnok Gáll Mihaly. Eltér Jenő székesfehérvari lakos ellen bej. novb, 5. 6. 7. ideigl tömeg gondnok és perügyelő Keresztes Ignátz. Hirsch Adolf bpesti bej. keresk czég ellen bej. oct. 18. 19, 20. ideiglenes tömeggondnok s perügyelő Dr. Ullmann Sándor ügyv.

Csődmegszüntetés Goldstein testvérek bpesti keresk. ellen Glück & Gottlib kassai bej. keresk. ellen Temple Rudolf bpesti lakosok ellen

Szerkesztői üzenet.

G. J. ur Baranyavár. Nagy gyönyörüséggel olvastuk sorait.

A kis lottohuzása:

Bécs	28	71	59	87	44
Grácz	77	36	77	25	86
Temesvár	67	28	17	6	50

Budapesti szinlapok.

Vasárnap, szeptember 16-án.

NEMZETI SZINHÁZ

CSÓK.

Eredeti vigjáték 3 felv.

Személyek:

Fernando	Komáromy
Sever	Náday
Blanda	Felekiné
Adolár	Bercsényi
Fidelio	Ujházi
Angela	K Jászay M.
Sobrinus	Vizváry
Carlo	Benedek L.
Marietta	Kacsisovszky
Navarrai	Pintér

Kezdete 7 órakor.

NÉP-SZINHÁZ.

Soldosné Luiza assz. vendégjátékául:

Kisasszony feleségem.

Operette 3 felvonásban.

Személyek:

Palaméd	Együd
Hannibal	Solymosi
Frikkel	Kápolnai
Petersop	Tihanyi
Márzsolén	Soldosné L.
Avelin	Horváth
A polgármester	Karikás

Kezdete 7 órakor.

Vizállás és időjárás.

Budapesten szept. 15. 2.59 m. 0 fölött felhős.
Pozsonyban szept. 15. 2.23 2. m. 0 fölött száraz.
M.-Szigeten szept. 15 0 57 m. 0 fölött felhős.
Szatmáron szept. 15 0 36 m. 0 fölött esős
Tokajban szept. 15. 0 17 m. 0. fölött felhős.
Szolnokon szept. 15 0 06 m. 0 fölött felhős
Szegeden szept. 15. 0.55 m. 0 fölött száraz.
Aradon szept. 14. 0.98 m. 0 alatt száraz.
N.-Becskerek, szept 14. 0.05 0. m. 0 alatt száraz.
Bezdánnál szept. 14. 2.19 m. 0 fölött száraz.
Verbászon szept 14. 1.80 m. 0 fölött száraz.
Eszéken szept. 14. 2.12 m. 0 fölött száraz.
Sziszeken szept 15 9.90 m. 0 fölött száraz.
Mitroviczon szept. 13. 0 76 0 fölött száraz.
Zimonyban szept. 13. 2.59 0 fölött száraz.
Ó-Orsován szept. 13. 1 78 m. 0 fölöt felhős.
Barcson, szept. 14. 1 66 m 0 fölött felhős.

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Megjelent és az „Egyetértés" kiadóhivatalában (himző utcza 1. sz.) kapható

„UTOLSÓ BEBEK"

történeti regény 3 kötetben, irta

Pétery Károly

Ára a 3 kötetnek 3 forint.

A budapesti tőzsde hivatalos árjegyzései szeptember 15.

Gabnatőzsde Ma a kinálat, vételkedv és forgalom buzában igen csekély volt, az árjegyzések változatlanul maradtak, tengeri 10 krral drágábban adatott él, a többi gabnafajok nem mutatnak árváltozást A határidőüzletben a jegyzések szilárdak. Buza őszre 11 20—11 25, tavaszra 11 30—11 35. tengeri, bánsági május—junius 7,15—7.20; zab őszre 6.65—5.71, tavaszra 7.07—7.14: káposztarepcze 19—19.26.

Értéktőzsde A közledő izr. nagy ünnep miatt jelentékenyebb mérvü értékesitések a tőzsdét lanyhult hangulatban hozták, az üzérkedő papirok néhány frttal hanyatlottak. Helyi és befektetési értékek, valamint vasutak csak gyéren fordultak elő, utóbbiak azonban szintén tetemesen lanyhultak. Az előtőzsdén osztr. hitel részv. 220—223,50-ig javulva voltak forgalomban. 222-ig ismét vissza esve ma radtak, magyar hitel részv. üzlet nélkül véglegesen 198 50—199-en jegyeztettek. A déli tőzsdén osztrák hitel részv. 221 30—221.60 között, magy. hitel részv. 198.75—199-en voltak forgalomban, magyar földhitel részv. 17—50-enkerestettek. Magy. északkeleti vasut részv. 116.50—117-en, Kassa-oderbergi vasut részv 112—115.50, I. magy. északkeleti vasut prioritások 66.50-en, szőlőváltsági kötv. 76.50-en, markjegyek 57.94-en keltek.

A hivatalosan jegyzett gabonaárak és értékfolyamok különben a következők:

Termény	Minős hectol	Ár 100 kilogr.	Minős hectol	Ár 100 kilogr.
Buza bánsági uj	—.	—.——.—	76.	10 65—10 75
„ „ „	77.	10.85—11.—	78.	11.10—11 25
„ „ „	79.	11.35—11 50	80.	11.55—11 65
„ tiszavidéki	74.6	—.——.—	75.5	—.——.—
„ „ „	76.4	11 20—11.30	77.3	11.40—11.60
„ „ „	78.3	11.75—11 85	79.2	11 95—12 —
„ „ „	80.	12.05—12 10	—.	—.——.—
„ pest-vidéki	74.6	—.——.—	75,5	—.——.—
„ „ „	76.4	10 60—10 75	77.3	10.85 -10.95
„ „ „	78.3	11 10—11.20	79.2	11 30—11 40
„ „ „	80.	11.50—11 55	—.	—.——.—
„ fehérmegyei	74.6	—.——.—	75.5	—.——.—
„ „ „	76.4	11,10—11.20	77.3	11.30—11 50
„ „ „	78.3	11 65—11.75	79.2	11 85—11 90
„ „ „	80.	11 95 -12.—	—.	—.——.—
„ bácskai „	74.6	—.——.—	75.5	—.——.—
„ „ „	76.4	—.——.—	77.3	—.——.—
„ „ „	78.3	—.——.—	—.	—.——.—
„ „ „	80.	—.——.—	—.	—.——.—

Termény	Minős. hectol.	Ár 100 kilogr	
Rozs . . . . . öreg	70—72	7 70	7 90
Árpa takarmánynak „	60—62	6.75	7.50
„ malátának „	62—63	7.70	8 60
Zab . . . . „	36—40	6.45	6 65
Tengeri bánáti . . uj	75	7.15	7.20
„ másnemü . . „	73	7 15	7.15
„ . . . „	„	18 1/8	18 1/8
Repcze káposzta . . „	„	—.—	—.—
bánáti . . „	„	—.—	—.—
Köles . . . „	„	—.—	—.—

Papirok:

Magy. vas. kölcs.	98 50
Földteh. kötv. m.	77 —
„ erd.	75.50
Szőlőd. välts. k.	76 25
Osztr. áll.-ad. 5 1/2	65.25
E. m. ált. bizt. t.	1525.—
Által m. hitelb.	198.50
Kisb. földhitelint.	43.—
Pesti ker. bank	555.—
Pesti I. hazai	2800.—

Pénz-nemek:

Cs. és kir. arany	5 63—
Osztr.-m 8 frt ar	9 46—
20 frank arany,	9 46.—
Osztr. és m ezüst	104.50

The Singer Manufacturing Co. New-York (Amerika) Budapest, csak váczi-utcza

Nagy árleszállitás.

A **Singer-féle eredeti varrógépeknek** mostani ára:

30, 65, 71 frt.

Hetenkinti részletfizetésekben:

1½ frttól kezdve

egy megfelelő részletösszeg letétele mellett, áremelés nélkül.

Oreg vagy a ezélnak meg nem felelő, mindenféle rendszerü varrógépek eredeti Singer-féle varrógépekért cserénél fizetés gyanánt fogadtatnak el.

A VILÁG LEGNAGYOBB VARRÓ-GÉP GYÁRA

1876. évben ugy mint az előbbi években **legnagyobb üzletforgást** eredményezett, miután eladásai

262.361 drb varrógépre

vagyis több mint egész Amerika összgyártmányának felére rugnak.

A legismertebb és legnagyobb gyárak eladtak az 1876-ik évben:

The Singer Manufg. Co.	262.316 gép	Weed Sewing Machine Co	14.425 gép
Wheeler & Wilson Mfg. Co.	108.997 „	Wilcox & Gibbs S. M. Co.	12.758 „
Domestic S. M. Co.	23.587 „	Remington S. M. Co	12.716 „

A Singer Co.-féle varrógép-gyár az egyedüli, melynek eladásai számban mindig növekedtek; már Philadelphiában állitott ki egy ily gépet, mely 2.000,000 számot viselt. E számok magassága, valamint a philadelphiai kiállitás pályadij-bíróság határozata, mely által az eredeti **Singer-féle gépek a legjobb családi gépeknek nyilvánittatott,** legvilágosabban kitünteti, hogy ezek eddig még **tulhaladva nem lettek.**

General-Agentur für Nord- u. Mittel-Europa G. Neidlinger.

Csalások megakadályozása végett

arra figyelmeztetjük a t. közönséget, miszerint minden eredeti Singer-féle varrógép ugy a karon, valamint a védjegyen a „The Singer Manufacturing Co.“ czéget viseli, s egy az amerikai gyár elnökének, **mr. Juslere A Hopper** aláirásával, valamint az ón aláirásommal ellátott igazolványnyal (kezességjegygyel) van ellátva; valamennyi Singer-névvel ellátott varrógép utánzott. — A főügynökséget **Neidlinger G.** birja.

Kijavitási műhely a Singer-féle eredeti varrógépek szá mára.

Budapest, csak váczi-utcza a (vas-tuskóhoz.)

Október 1. Október 1.

Huzása

a

Hitel-sorsjegyeknek. **Bécs városi sorsjegyeknek.**

IGÉRVÉNYEK

csak 4¼ frt s a bélyeg. | csak 2½ frt s a bélyeg.

Mindkettő együttvéve csak 6½ forint s a bélyeg.

Fő-nyeremény **200,000 forint!** Fő-nyeremény

CSAK

Bécs, Wollzeile 13. A „MERCUR“ Bécs, Wollzeile 13.

kiadóhivatalának váltóüzletében.

Chon Ch.

BUDAPEST

legolcsóbb butorbevásárlási forrása.

Arjegyzék.

1 pár 1 ajtaju chiffon	32—35 frt.
1 pár 2 ajtaju „	40—45 frt.
1 pár finom faragványnyal	50—60—100 frt.
1 pár ágy	22, 26, 30, 40, 50, 60, 100 frt.
1 darab éjjeli szekrény	6, 7, 8, 10, 15 frt.
1 darab 1 ajtaju mosdó-szekrény	12—14 frt
1 „ 2 „ „	15—18 frt.
1 „ kredenez	25, 30, 40, 50. 150 frt
2 „ franczia kihuzó étkező-asztal 5 lábbal	
12 személyre	16 frt
18 „ 6 lábbal	20 frt
24 „ 9 „	35 frt.
1 darab salonasztal	16, 20, 25, 60 frt.
1 darab iróasztal	18, 22, 25, 36, 100 frt.
Arany- és fakerctü tükrök	10, 15, 20, 30. 60 frt.

Ülőbutor, saját gyártmány.

1 rips-garnitura, 1 kanapé, 6 szék	55 frt.
1 „ 1 kanapé, 2 faut. 6 szék	90 frt
1 „ 1 kanapé, 6 faut	100 frt.
1 goblin garnitura, 1 kanapé, 6 faut	120 frt
1 rips garnitura faragványnyal	120 frt
1 goblin „ „	140 frt.
1 selyem „ „	180 frt.
1 nyugdiván, rips	35 frt
1 „ csiuvat	23 frt.
1 „ czérnarips	28 frt.

Mindenféle, itt fel nem sorolt butordarabok a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árak mellett folyton készletben tartatnak.

Raktára a valódi Thonet-féle hajlitott fa-székeknek, 15%-al a gyári áron alól.

Vidéki megrendelések 10% felpénz mellett utánvéttel eszközöltetnek.

Képes árjegyzékek ingyen megküldetnek.

BUTOR-BAZÁR,

OPPODI és ELLENBERGER.

Deák Ferencz uteza 5. sz. I. em.

Szalon-garniturák első forrásból vételére nyujt alkalmat üzletem. — Egészen vánkosozott, Sating- vagy Cretton szövetekhez alkalmas garniturák, bársony- vagy selyem-imperialhoz gazdag faragványnyal, továbbá legujabb façonu **renaissance-garnitu-rák** a legfinomabb tömör diótából, az ehhez kiválólag készitett kimért rajzu Gobelin-szövetekkel a legnagyobb választékban s különösen szép és izlésteljes kiállitásban. — Miután **magam készitem azokat,** azok árai magától értheteleg a legolcsóbbak

Terem: váczi-körut 61. sz., I. em., a lipótvárosi templommal szemben.

Karner József, kárpitos mester.

Vidéki megrendelések előleg mellett pontosan teljesittetnek.

URI-RUHÁK.

Őszi-öltözékek 16, 18, 20, 30 frt.
Felöltők 9, 10, 12, 15, 24 frt.
Téli kabátok 16, 18, 20, 24, 30 frt.

fiu-ruhák.

Ötözékek 4, 5, 6, 8, 10, 15 frt.
Pletot-k és Mencsikoffok 6, 7, 8, 10, 14, 20 frt.

és felebb

ajánlja

HAAS ADOLF L.,

Budapest, kigyó-utcza 2.

Finruhákra való vidéki megrendeléseknél csupán az életkor tudtul adása kéretik.

Nyilvános jelentés!!

Kedvezőtlen viszonyok kényszeritenek bécsi telepünk megszüntetésére, és egész áruraktárunknak a gyári áron sokkal alább történő elárusitására. Gyors eladás elérése végett **frt 8.15** csekély árért a csak a következő czélszerü és jó árukat adjuk, és pedig

1 **pontossági óra,** hozzá illő hosszu láneczczal; pontos járásáért egy évi kezesség nyujtatik.	1 **czukor-szelencze,** paliszander-fából, legszebb faragványokkal kirakva, csapó zárral bezárható.
1 **asztali lámpa** biztonsági lángcsappal, igen czélszerü.	1 **czukor-fogó,** örökké fehéren maradó fémből.
1 **asztal-teritő,** elegans és szingazdag, finom angoragyapjuból.	6 db. **illatos egészségi szappan,** dr. Dupontól.
10 **acczélmetszetü kép,** hires mesterek másolatai, melyekkel 2 szobát lehet feldiszitení.	6 **asztali kés** erős nyélben aczél pengével.
1 **tea-főző készülék,** melyen 2 perez alatt a legjobb teát főzhetni.	6 **asztali villa** erős nyélben.
1 **terracotta-szobor,** egyuttal gyujtókészülék, finom kivitelben, diszül szolgál bármely szalon-asztalnak.	6 **evőkanál,** cs. kir. szabadalommal, melyek mindig fehérek maradnak.
1 **domino-játék,** teljesen hozzá illő faládikában.	6 **kávés-kanál,** cs. kir. szabadalommal, melyek mindig fehérek maradnak.
	1 **leves-szedő,** cs. k szabadalommal, tömör.
	1 **tej-szedő,** cs. k. szabadalommal, tömör.
	50 darab.

Az összes, itten felsorolt 50 darabnak ára együttvéve csak **forint 8.15.**

Az összes árukért kezesség nyujtatik.

Czim:

Vereinigte Export-Compagnie Wien, Burgring, 3.

Vidéki megrendelések utánvét mellett pontosan eszközöltetne

A szegedi országos kiállitáson érdemeremmel és a III. országos tüzoltógyü'ésen Aradon a nagy arany és ezüst éremmel kitüntetve.

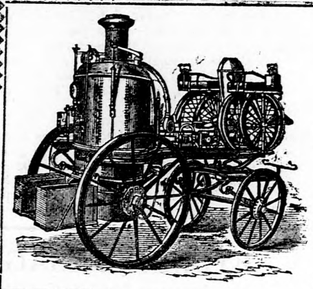

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzoltószergyár,

harang- és érezöntődéje,

ajánlja **szabadalmazott uj szerkezetü fecskendőit, tüzoltó-egyletek legénységi felszereléseit,** vállalkozik **kutak, szivattyuk és harangok** készitésére

jótállás mellett a legjutányosabb árakon.

Különösen figyelmébe ajánlja a nagyérdemü **gazdaközönségnek, saját-készitményü és transatlantia szivattyus kutait és gyárának vizvezetékek** teljes felszerelhetésére nagy figyelemmel külön felállitott vizmütészeti osztályát.

Mintaszerelések, képes árlapok, kivánatra rendelkezésre állanak.

BUDAPEST. BUDAPEST.

Fióktelep: Erdély és Románia részre: Kolozsvártt, belsőmonostor-utcza.

Minden eddigi világtárlaton, haladás, jóizlés és versenyképességéért első dijakkal jutalmazva.

Az őszi idényre!

Bátorkodom a mélyen tisztelt főnemesség és a t. cz. közönségnek alázatosan jelenteni, miszerint a közeledő **őszi idényre**

férfi-ruha-készletemet

teljesen kiegészitettem.

Azon meggyőződésben vagyok, miszerint egy látogatás megkisérlése dusválasztéku **kész férfiruha,** valamint az általam a gyárakban személyesen kiválasztott, **bel- és külföldi szövet-raktáramban** megjutalmazza a fáradságot, s bátorkodom erre alázatos meghivásomat tenni.

A midőn az eddigi bizalomért hálás köszönetemet fejezném ki, továbbra is igyekezni fogok kellő és pontos szolgálat, valamint a ream ruházott megbizások lelkiismeretes és pontos teljesitésével beczes megelégedését kiérdemelhetni.

Bátorkodom még a nálam épen most készült

Szuleiman Pasa őszi-felöltőkre

beczes figyelmét felhivni

Teljes tisztelettel

GROSSMANN S.

Deák Ferencz-utcza és bécsi-utcza, földszint és az I-sö emeletben.

Englisch breakfast

A THEATEREM

(Belváros: régi-póstautcza, a Szentkirályi-féle házban)

tegnap f. hó 15-én este ismét megnyilt.

Legfinomabb **chinai thea** jeles kávé: **fehér** és **fekete,** külföldi **borok** és **liqueurök** (szeszek) **csemegék,** a legolvasottabb **bel-** és **külföldi hirlapok,** diszesen és izlésesen berendezett termek.

Dietrich és Gottschlig

cs. osztr. és kir. magy. udvari szállitók.

English Lunch

Orás és felvilágositásul!

Még soha nem idézett elő valamely szépitő-gyártmány oly feltünést a szörnövés minden nemében elért rendkivüli sikerei által, mint a WINKELMAYER-féle

Bojtorjángyökér-szesz,

miután **fiatal, alig 15 éves emberek is oly tömött szakálli kaptak,** a minő csak előrehaladottabb korban vagy soha sem szokott beállani; **a fej kopasz részei,** a melyeken **éveken át haj látható nem volt, ismét sürüen megszőrösödtek.**

Nem csoda tehát, ha utánzatok és hamisitványok előfordulnak, sőt egy itteni üzletember nem átallotta tekintélye rovására **egy általam elbocsátott bolti szolgával** szövetkezni és holmi kotyvasztékot hasonló elnevezés mellett hirdetni és ez által **a t. cz. közönséget tévutra vezetni és ámitani.**

A bécsi „Medezinische Zeitung“ is odanyilatkozik, hogy a legjobb minőségü bojtorjángyökérszesz egyedül Winkelmayernál kapható.

Ámitások elkerülése végett kéretik tehát, miszerint mindenütt csak Winkelmayer-féle bojtorjángyökér-szeszt és egyéb bojtorjángyökér-készitményt követelni sziveskedjék.

Árak: egy üvegese **bojtorjángyökér-szesz** 90 kr, egy tégely **bojtorjángyökérkenőcs** 50 kr, egy tégely **Brillantin** a szakáll szép alakitására és simulékonyságára, 40 kr; **bojtorjángyökér-olaj** 40 kr, **bojtorjángyökér-rudkenőcs** 30 kr. **bojtorjángyökérbajuszkenő** 20 kr, **Eau Athenienne,** legjobb szer a hajkorpa elpusztitására, 50 kr; **Purgin,** egy növényszer a haj vagy szakáll eredeti szine visszaadására, 1 frt; a **Purgin** tiszta növényszer minden ásványi alkatrészek nélkül, tehát egészen ártalmatlan.

Az elküldés csak akkor eszközöltethetik, ha a megrendelés a csomagolással együtt legalább **1 frtot** tesz, szállitásnál minden üvegese csomagolása 10 kr.

Központi szállitó-raktár:

WINKELMAYER J.

Bécs, VI. Bezirk, Gumpendorferstrasse Nr. 159 és Stumpergasse Nr. 13.

Fiók-raktár Bécsben: Hauptner M. fodrász Schottering a Gonzaga-Gasse sarkán, és Neustein Fülöp gyógyszertár a Szt. Lipóthoz, Stadt, Planken-gasse

Budapesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész, király-uteza 7. **Prágában:** Fürst gyógyszerész. **Brünnben** Eder F. gyógyszerész. **Grázban:** Kielhauser H. gyógyszerész. **Temesvárt:** Jaromisz Ernő gyógyszerész. **Kolozsvártt:** Széky Miklós gyógyszerész. **Gyön gyösön:** Mersits Nándor gyógyszerész.

Fontos a szikviz-készitőknek.

Figyelmeztetésül.

Vendéglősöknek és a háztartásba ajánlom az eddig Magyarország csak általam készitett

szikviz-készülékeket,

melyek a mi a tiszta és tartós munkát illeti, valamennyi külföldit fölülmulnak. Ezen készülékek segélyével mindenki az annyira kedveltté lett, egészséges pezsgő-italt saját maga készitheti. A szikviz-készülékek ára mérsékelt s a következő árszabály szerinti, meszelytartalommal:

meszely	2	3	4	5	6
frt	7	8	10	11	12
meszely	7	8	9	10	11	12
frt	14	15	16	17	18	19

Készitek szikvizet is syphonban igen olcsón, és szállitom azt kivánatra a város minden irányában.

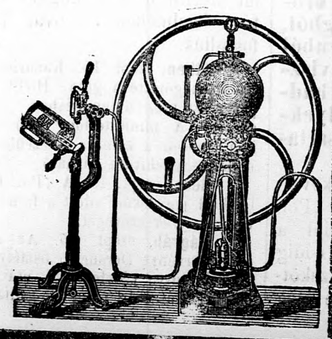

HORN,

Budapest, kerepes-uti bazár, 26. számu bolt,

a nemzeti szinházzal szemben.

Megrendelések a vidékről utánvét mellett pontosan eszközöltetnek, ép ugy mindenféle javitás is a legjobban s legolcsóbban teljesittetik.

A cs. k. és magy. k. hit.

KATONAI INTÉZET

BUDAPESTEN.

Az intézet vizsgák letevésére előkészit, és pedig:

az egyévi önkéntesek vizsgájára	julius 1-jétől,
a tartalék- és honvéd-tiszti vizsgára	november 1-jétől,
a tényleges hadapródi vizsgára	október 1-jétől,
fiuknak minden katona-intézetekre	október 1-jétől,

Kivánatra az intézet látogatói az intézetben lakást és teljes ellátást is nyerhetnek.

Beiratások

Heimerle Ferencz

igazgatónál eszközölhetők Budapesten, 3 korona-utcza 16. sz

Kitünő

nevelőnők

több nyelvek és zongora képzettséggel, franczia, magyar és német **Bonneok, Gyermekkertésznők** és **Nevelők** ajánltatnak a t. cz. uraságoknak FEKETE

Internationale ügynöksége

által,

király-utcza 13. Budapesten.

---

ereskedelmi és paedagogiai ügynökség.

Ügyfeleim csakis kitünő kereskedelmi és paedagogiai szakképzett egyéneket ajánl, u. m. könyvelőket, levelezőket, segédeket, nevelőket, magyar, német, franczia és angol nevelőnőket, irodámban a magyar, német, olasz és franczia nyelvben alapos oktatás adatik. Levelezések és fordítások fentemlitett nyelvekben szintén elvállaltatnak.

FEUCHTMANN ADOLF,

Budapest, király-utcza 66 szám.

A bükköny-, konkoly- és zabnak a buzából való kiválasztására legalkalmasabbak az eredeti MAYER-féle

trieurök.

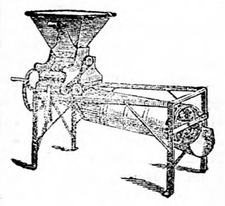

Az eredeti Mayer-féle trieurök legtökéletesebben kiválasztják a buzát, s a legkevesebb buza esik ki a szemétel, a henger egy meghatározott téren több és a legpontosabban készitett fülékkel bir s bármely más **utánzott** rendszernél munkaképesebb.

Az eredeti Mayer-féle trieurök Magyarországban a legkedveltebbek s minden kiállitáson, melyen versenypróbák tartattak, az első dijjal lettek kitüntetve, ugy mint augusztus hó Szabadkán tartott kiállitáson ismét az arany éremmel.

Raktár Osztrák-Magyarországban:

GROSSMANN J.-nél

váczi körut, az osztrák államvaspálya mellett, Budapesten.

Raktár legjobb szerkezetü

szelelőrostákból

HIRDETÉSEK

e lap részére felvétetnek a

kiadóhivatalban

himző-utcza I. sz.

Jeles minőség

és olcsóság a közönség által folyvást elismert tulajdonságait képezik áruimnak és sok hasznot találok is ezen elvemben „keves kiadással legjobb árut legszerényebb haszonnal adni el“.

Azon tisztelt vevőket, akik még nem kerestek meg czégemet, a legkisebb kisérlet meg fogja győzni, hogy ezen hirdetésem semmiben sem egyez meg azon legujabb időben föllépő hirdetésekkel, melyek a t. cz. fogyasztóközönség

félrevezetésére vagy megröviditésére

számitvák s a t. cz. közönség annál több bizalommal fordulhat czégemhez, minthogy nálam

szabott eredeti gyári ár

van s a visszaküldött vagy bármi okból alkalmatlan árukért esedékes járadék azok bérmentesvisszaküldése után azonnal készpénzben

bérmentve visszaküldetik!

Nagy árjegyzékem kivonata épugy mint mustrák mindüve ingyen s bérmentve küldetnek.

Férfi-ingek:

Valódi franczia Crettonból, fölvart gallérral ft 1.50, felvart divatos gallérral 2 ft, két külön divatos állógallérral frt 2.25.
Valódi angol Oxfort 2 külön divatos gallérral ft 2.50.
Valódi angol Oxfortból, fölvart gallérral 2.25 ft két divatos gallérral 2.50, frt.
Jó chiffonból, 1.20, 1.60, 1.80, 2.50—3 ft. **kitünő valódi tartós vászonból** redős elővel 2.50, 3—7 ftig
Férfi gatyák, magyar vagy német valódi czérna vászonból ft 1. 1.20, 1.40, 1.80, 2 frt.
Férfi-alsóingek vagy alsógatyák télre 1 frtol kezdve.
Férfiharisnyák fehérek vagy szinesek, férfigallérok és kezelők, esernyök és nyakkendők sat. sat.

Női-ingek:

Jó chiffonból, 1. 1.20, 1.50, frt, finom himzéssel 1.80, 2.50.
Valódi finom tartós vászonból, svájczi alakban frt 1.50, 1.80, 2.25, 2.50, finom kézi vagy géphimzéssel, frt 3, 3.50, 4, 4.50, 5 frt
Éjjeli corsettek, jó és tartós, finom ft 1. diszitve ft 1.50, 2, frt. himzéssel ft 1.80, 2,50—3 ft.
Fésüköpenyke, gyönyörü elegantiával frt 5, 6, 7.
Női nadrágok chiffonból, zsinór, vagy piquet vagy barchetből 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3 frt.
Női alsószoknyák, 1.50-től kezdve.
Női gallérok, kézelők, nyakkendők, esernyök.
Női harisnyák fehérek és szinesek sat. sat.

Gyermek fehérnemüek:

Ingecskék, rékliscskék, fökötöcskék, **takarók, ágybetétek,** kötelékek pólyák sat. újonszülött **gyermekek számára.**
Ingek mindenkorú fiúk és leányok részére, minden rendkivül olcsó áron.

Vászon kézmüáruk:

a vászon valódiságáért kezeskedünk.

Valódi szilézia czérna vászon **(kitünő, gatyáknak és lepedőknek)** 80 rőfös frt 6, 7, 8, 9, 10.
Valódi rumburgi vászon 80 rőfös dbja frt 9, 10, 11, egész 15-ig.
50 rőfös irlandi vászon (kitünő, férfi- és női ingeknek) dbja 18, 20, 22 egész 35 frt, nagyon finom fehér, csikos grádl, 30 rőfös 7.50, 9, 10.50, virágos 12 frt.
Chiffon ⅝ széles 30 rőfös frt 6.50, 7.50, 8.50, 9.
Zsebkendők fehérek vagy szinesek tucetjel frttól kezdve.
Csipkefüggönyök rőfszámra vagy az ablakhoz mérve.
¾ és ⅞ széles lepedők, vászon asztalteritők, szalvéták, kanavászok stb. stb. himzett és slingolt strófok és betételek sat.
Angol Oxfordszövetek és ing-crettonok.
1½ rőf széles ruhaflanellek, tiszta gyapju diszes és izléses dessinben, rőfe 1.25 ftjával, fehér szinorozott, piqué és szines barkettok gazdag választékban ugy darab- mint méterszámra a legolcsóbb és legfinomabbig.

Kötött női fej- és nagykendők:

diszes, szép, elegánsak, méltók árukra, Moire, nemez- és Miltonnői alsószoknyák, fölötte elegánsak, gazdag választékban.
Küldemények utánvét mellett, és csomagolási dijak nem számittatnak. Uri ingek megrendelésénél kéretik a nyakbőség.

Tisztelettel

Weiss Gyula,

vászon- és fehérnemü raktára,

Budapest, hatvani-utcza 5-ik sz., szemben a szép utczával, ezelőtt váczi-utcza.

Titkos betegségeket,

tehetetlenséget (elgyengült férfierőt), **bőrbajokat, idült syphilist, hugycső-szükülést,** gyakori **magömlést** gyogyit gyökeresen és biztonsággal, a nélkül, hogy a beteg hivatása vagy életmódjában **akadályoztatnék,**

BESENBEK A.,

gyak. orvos, sebész és szülész.

Naponkint rendel: reggel 9—4-ig és este 7—8 óráig.
Budapest, IV. ker. „Ferenczieek bazára“ II. lépcső I. em. 3, ajtó.
Gyógyitási dij mérsékelt. Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszol és a gyógyszerek megküldetnek.

1877. Őszi és téli idény!

Legolcsóbb és legnagyobb

Vidéki megrendelések **pontosan és gyorsan** teljesittetnek.

POSZTÓ-TÁR

Budapest, uj bécsi-utcza 6. sz.

Minták ingyen s bérmentve

Csomagolásért dij nem számittatik

Angol-, Franczia-ország, Belgiumban és a belföldön eszközölt előnyös bevásárlások képesitnek, hogy mind az **áruk minősége,** mind a **legolcsóbbra szabott ár** tekintetében bárkivel versenyképes legyek. — Ugy mint eddig, ezután is minden igyekezetem oda leend irányozva, hogy üzletem iránt az eddig nyilvánult nagymérvü bizalmat pontos és figyelmes szolgálatom által mindinkább kiérdemeljem.

KRAUSZ MÓR

Budapest, uj bécsi-utcza 6-ik szám,

ajánlja a közeledő

őszi és téli idényre

alegujabb divatu nadrág- és posztó-kelmékkel

fölszerelt raktárát a legjutányosabb árak mellett, a t. cz. község beczes figyelmébe. — ***ANGOL PLAIDEK nagy választékban.***